

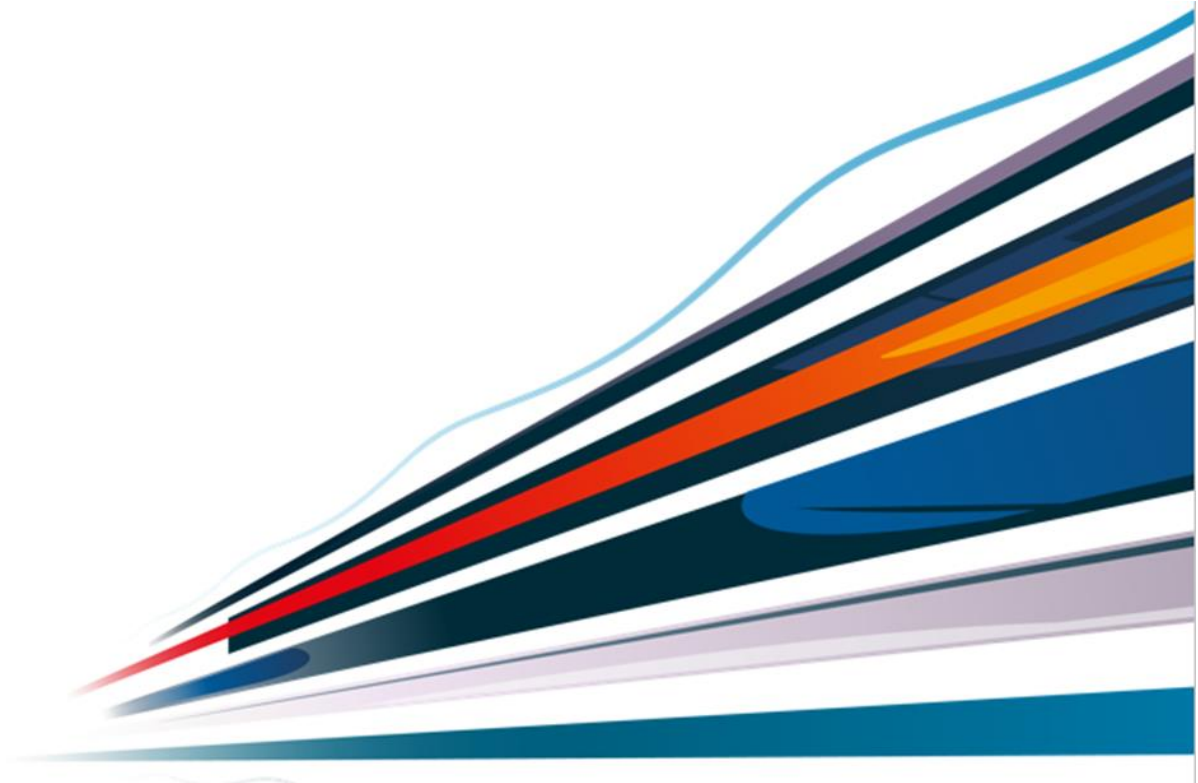
KOMMUNAL- OG
MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

Virksomhets- og økonomiinstruks for fylkesmannen

Gjeldende fra 1. januar 2019

Sak 18/28

19.12.18

1 Innledning

Instruks for fylkesmenn (*Fylkesmannsinstruksen*) gitt ved kgl. res 7.august 1981, endret ved kgl. res 10. november 1988 og 6. juli 1999 er overordnet denne instruks.

Virksomhets- og økonomiinstruksen er fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartement (KMD) 11.12.2018, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 3, andre ledd, og trer i kraft fra 01.01.2019. Kopi av instruksen er sendt til Riksrevisjonen.

Instruksens virkeområde er virksomhets- og økonomistyring av fylkesmannen. Formålet med fylkesmannens virksomhets- og økonomistyring er at statlige midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger, at fastsatte mål og resultatkrav oppnås, at statlige midler brukes effektivt og at statens materielle verdier forvaltes på en forsvarlig måte.

Virksomhets- og økonomistyringen hos fylkesmannen skal følge Finansdepartementets Reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt Reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt Bestemmelsene) og rundskriv, med de tilføyelser/ presiseringer som departementet har gitt i denne instruksen. Reglementet, Bestemmelsene og rundskriv fra Finansdepartementet gjelder således i sin helhet, også de punkt som ikke er omtalt i denne instruksen.

Reglementet, Bestemmelsene og rundskriv fra Finansdepartementet er ikke gjengitt i denne instruksen, da denne er bygget opp som et supplement til disse dokumentene.

2 Fylkesmannens myndighet og ansvar

Fylkesmannens formål, rolle, tilknytning til KMD og fagdepartementene, forutsetninger og krav til embetets ledelse, krav til organisering og krav til samordning og samhandling er regulert i *Fylkesmannsinstruksen*.

Fylkesmannen er tillagt en rekke oppgaver fra departement, direktorat og tilsyn. Noen oppgaver er faste, enten ved at forvaltningsansvaret er hjemlet i lovverket eller det er oppgaver av varig karakter som fylkesmannen har ansvar for. En oversikt over disse framkommer i kapittel 5 i denne instruksen.

Fylkesmannens myndighets- og ansvarsområder er:

Iverksetter av nasjonal politikk i fylket

Fylkesmannen skal som sektormyndighet medvirke til iverksetting av nasjonal politikk. Dette gjøres gjennom veiledning, dialog og tilsyn med kommunene, fylkeskommunene, innbyggerne og berørte virksomheter.

Samordningsmyndighet

Fylkesmannen skal bidra til å samordne, forenkle og effektivisere den statlige virksomheten i fylket. Fylkesmannen skal ta samordningsinitiativ i fylket overfor andre statlige virksomheter

og andre aktører der det er aktuelt, for sikre at nasjonale mål nås på tvers av nivå og sektorer, og for å sikre samordning av statens styring av kommunene.

Rettsikkerhetsmyndighet

Fylkesmannen er klagemyndighet for kommunale enkeltvedtak og vedtak gjort i spesialisthelsetjenesten, og tilsynsmyndighet etter særlovgivningen. I tillegg har fylkesmannen førstelinjeansvaret på flere områder. Fylkesmannen skal sikre likebehandling og rettsikkerhet for alle parter i sin forvaltning av lover og forskrifter.

Informasjon, kunnskapsinnhenting, initiativ og forslag

Fylkesmannen skal holde regjeringen og sentraladministrasjonen orientert om viktige spørsmål i fylket. Fylkesmannen skal ta de initiativ som er påkrevd, og fremme forslag til løsninger i den utstrekning fylkesmannen finner det formålstjenlig. Fylkesmannen skal formidle informasjon til kommunale, fylkeskommunale og statlige organ om forhold som antas å berøre deres virksomhet.

Fylkesmannen er et ordinært statlig forvaltningsorgan.

Ansvarsfordeling og samarbeid med FMFA

Fylkesmennes fellesadministrasjon (FMFA) blir ny virksomhet fra 1. januar 2019. FMFA skal levere gode administrative tjenester som understøtter fylkesmannsembetenes samfunnsoppdrag. FMFA blir delegert ansvar for styrings-, drifts- og utviklingsoppgaver innen embetenes administrative områder. Det innebærer at embetene skal følge de instruksjoner som gis av FMFA på dette området.

Innenfor områdene IKT, dokumentforvaltning og informasjonssikkerhet med unntak av informasjonssikkerhet i løpende drift i fylkesmannsembetene, får FMFA delegert ansvar for alle oppgaver.

På anskaffelsesområdet vil FMFA ha ansvar for å inngå for å inngå rammeavtaler og gjennomføre anskaffelser som er felles for alle embetene, være kompetansesenter for embetene, bistå med praktisk med gjennomføring av anskaffelser over terskelverdi og koordinere avrop på rammeavtaler overfor DIFI. Embetene er pålagt å rådføre seg med FMFA ved anskaffelser over terskelverdi, men det er det enkelte embetet som er avtalepart.

Innenfor økonomi- og personal-/HR-området vil FMFA ha ansvar for informasjon og veiledning, rådgivning, kvalitetssikring, standardisering av prosesser, utarbeidelse av maler og verktøy og utarbeidelse av retningslinjer.

FMFA vil være en underlagt virksomhet av KMD. KMD har ansvaret for etatsstyringsmøter og formell styringsdialog med FMFA. FMFA skal ha en hensiktsmessig og god dialog med fylkesmannsembetene herunder møter tilpasset behov og risiko.

3 Departementets styring av Fylkesmannen

3.1 Departementets overordnede ansvar

KMD har det administrative etatsstyringsansvaret for fylkesmannen, i tillegg til å ha samordningsansvaret overfor de øvrige departementene som legger oppgaver til fylkesmannen. KMD har også rollen som fagdepartement på noen saksområder. Det enkelte fagdepartement har finansieringsansvaret for oppgaver innen eget saksområde. Likeledes har de direkte faglig instruksjonsmyndighet over fylkesmannen innen vedkommende departements saksområde. Den enkelte fagstatsråd er konstitusjonelt ansvarlig overfor Stortinget på sine fagområder hvor oppgaver er lagt til fylkesmannen, jf.

Fylkesmannsinstruksen.

I tråd med intensjonene i Reglementet skal departementets styringsansvar bygge på prinsippene om mål- og resultatstyring og ta utgangspunkt i departementets overordnede kontrollansvar.

Ansvars- og samarbeidsforhold mellom departementene knyttet til finansiering av fylkesmannen, fremkommer i *Retningslinjer for finansieringsordning for Fylkesmannen*, datert august 2009.

3.2 Styringsdialogen

I styringsdialogen med fylkesmannen skal embetets resultater og måloppnåelse vektlegges, samt at embetet kan identifisere og håndtere risikoer som kan hindre måloppnåelse.

Styringsdialogen skal være dokumentert. Tildelingsbrevet inneholder en styringskalender hvor de viktigste elementene i styringsdialogen det enkelte år fremgår.

3.2.1 Tildelingsbrev

Etatsstyringen skjer hovedsakelig gjennom tildelingsbrevet og oppfølgingen og rapporteringen på dette. I tildelingsbrevet formidles og presiseres de mål og resultater departementene forventer som følge av Stortingets vedtak og forutsetninger. Tildelingsbrevet inneholder bevilgninger som stilles til disposisjon, samt en oversikt over embetets budsjettildelinger og fullmakter i budsjettåret.

Det utarbeides et foreløpig tildelingsbrev til fylkesmannen som sendes embetet for tilbakemelding før endelig tildelingsbrev utarbeides. Tilbakemeldingen gir blant annet grunnlag for departementenes vurdering av forholdet mellom oppgaver og ressurser innen fagområdene.

Tildelingsbrevet til fylkesmannen utarbeides av KMD i samarbeid med oppdragsgivende departementer.

Supplerende tildelingsbrev etterfølger det ordinære tildelingsbrevet og gis av KMD eller andre departement, direktorat eller tilsyn som gir oppgaver og /eller midler til fylkesmannen. Belastningsfullmakt skal brukes når budsjettfullmakter ikke kan tildeles ved delegering.

Ved behov for å instruere eller gi styringssignaler til embetene utover tildelingsbrev, skal dette alltid nedfelles skriftlig og gis i egne brev.

3.2.2 Etatsstyringsmøte, sektorvise styringsmøter og fagmøter

Felles etatsstyringsmøte

KMD avholder i utgangspunktet to årlige felles etatsstyringsmøter. Tidspunktene vil framgå av tildelingsbrevet. De felles etatsstyringsmøtene er felles for alle departement som gir oppgaver til fylkesmannen og ledelsen i alle embetene. Ved behov vil fagdepartementet invitere berørte direktorat/tilsyn til å delta i felles etatsstyringsmøte. Før møtet på våren vil embetet motta en samlet skriftlig tilbakemelding på sin årsrapport. Dette møtet tar utgangspunkt i kravene som er stilt i tildelingsbrevet og som rapporteres i årsrapporten. Måloppnåelse og rapporterte resultater gjennomgås, og det gis tilbakemelding til embetene på resultatene. På høsten er hovedtemaet for møtet styringsdokumentene for neste år. Det skrives referat fra etatsstyringsmøtene med kopi til Riksrevisjonen.

Sektorvise styringsmøter

Fagdepartementene, eventuelt direktorat/tilsyn med delegert myndighet, avholder sektorvise styringsmøter ved behov for utdyping og presisering av styringssignaler i tildelingsbrev og denne instruksen. Embetsledelsen skal alltid være representert i de sektorvise styringsmøtene. Møtefrekvens og øvrig deltakelse i møtene avgjøres av fagdepartementet, og møtene skal som hovedregel være varslet i tildelingsbrevet. Det skal skrives referat fra de sektorvise styringsmøtene, som sendes i kopi til KMD og Riksrevisjonen.

Fagmøter

Fagmøter skal dekke behovet for faglige avklaringer, og omfatte tolkning av regelverk, opplæring, saksbehandlingsrutiner, fagkonferanser og lignende. Det stilles ikke krav om at embetsledelsen eller ledelsen i departementene, direktorat eller tilsyn deltar. Det skal ikke gis nye styringssignaler i fagmøtene. Styringssignaler som er gitt i tildelingsbrev eller etatsstyringsmøtet/styringsmøter, kan utdypes eller forklares. Det skal ikke forekomme ressursdiskusjoner i fagdialogen.

3.2.3 Lederkontrakt og kontraktsamtale

KMD utnevner fylkesmannen på åremål og utarbeider årlig lederkontrakt. Det inngås ny lederkontrakt etter at kontraktsamtalen er gjennomført.

Departementet innkaller fylkesmannen til kontraktsamtale en gang i året. Samtalene gjennomføres som regel i vårhalvåret. I kontraktsamtalen gjennomgås lederkontrakten og oppnådde resultater i tillegg til punkter som skal inn i lederkontrakten for kommende år. DFU-departementene har anledning til å spille inn til kontraktsamtalene.

3.2.4 Årsrapport

Årsrapporten fra fylkesmannen utarbeides i overensstemmelse med de krav som stilles i tildelingsbrevet og skal gi et dekkende bilde av embetets resultater. KMD sender nærmere

presiseringer og beskrivelse av teknisk løsning for utarbeidelse av årsrapport i november det enkelte år.

Årsregnskapet skal være en del av årsrapporten og skal utarbeides i tråd med til enhver tid gjeldende bestemmelser.

Årsrapporten skal ferdigstilles i den elektroniske løsningen for dette innen 1. mars det enkelte år.

Årsrapporten vil være utgangspunkt for det felles etatsstyringsmøtet som gjennomføres om våren.

Årsrapporten skal inneholde følgende deler i nevnte rekkefølge:

I Fylkesmannens beretning

- Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse
- Overordnet framstilling av de viktigste prioriteringer for året
- Sentrale forhold i internt og eksternt som har hatt betydning for oppnådde resultater
- Sted, dato og fylkesmannens signatur

II Introduksjon til embetets hovedtall

- Embetet og samfunnsoppdraget
- Organisasjon og ledelse
- Presentasjon av utvalgte nøkkeltall

III Årets aktiviteter og resultater

- Redegjørelse for, analyse og vurdering av oppnådde resultater. Herunder:
  - Gjennomførte evalueringer
  - Særskilt om oppdrag i tildelingsbrevet/og eller faste oppgaver i VØI
  - Særskilte rapporteringskrav fra tildelingsbrevet
  - Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk
  - Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultatet

IV Styring og kontroll i embetet

- Virksomhetens overordnede vurdering av opplegget for styring og kontroll
- Redegjørelse for vesentlige forhold ved embetets planlegging, gjennomføring og oppfølging. Herunder:
  - Embetets risikostyring
  - Embetets internkontroll, herunder iverksatte tiltak
  - Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen i embetet
  - Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier), innkjøpsrutiner mv.
  - Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen og status for arbeidet med informasjonssikkerhet
  - Rapportering av andre vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og lignende

V Vurdering av framtidutsikter

- Forhold i og utenfor embetet som kan påvirke embetets evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt
- Konsekvenser for embetets evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt

VI Årsregnskap

- Ledelseskomentarer med fylkesmannens signatur
- Oppstilling av bevilgningsrapportering med noter
- Oppstilling av artskontorrapportering med noter

3.2.5 Rapportering gjennom året

Fylkesmannen skal pr. 31. august rapportere på regnskapstall og prognose for resten av året på kapittel og post. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapittel. Rapporteringen innbefatter også rapportering på resultatområder i samsvar med rutine for ressursrapportering. Vesentlige avvik fra budsjettammer og forutsetninger skal forklares.

Fast rapportering til statsregnskapet skal skje i tråd med årlige rundskriv fra Finansdepartementet.

Rapporteringen tilpasses de styringsbehov departementene til enhver tid har, og skal framgå av tildelingsbrevet.

3.2.6 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

KMD skal ha kopi av all korrespondanse mellom fylkesmannen og Riksrevisjonen. Fylkesmannen skal rapportere i årsrapporten, eventuelt også i lederlønnsamtalen, hvordan eventuelle merknader fra Riksrevisjonen er fulgt opp, herunder hvilke tiltak som er iverksatt og effekten av disse.

3.3 Ansvar for avklaringer og informasjonsplikt mellom departementene og fylkesmannen

Dersom fylkesmannen vurderer at det er uklarheter i de rammer, målsetninger og føringer som formidles, har fylkesmannen et selvstendig ansvar for å ta opp saken med aktuelt departement.

Fylkesmannen har et selvstendig ansvar for snarlig å informere aktuelt departement dersom det oppstår vesentlige avvik med betydning for måloppnåelsen, herunder budsjett.

Dersom fylkesmannen ser at gjeldende regelverk og ordninger kan ha/har vesentlige utilsiktede konsekvenser, skal virksomheten snarlig informere aktuelt departement om dette. Fylkesmannen skal også uoppfordret gi aktuelt departement beskjed dersom virksomheten ser mulige forbedringstiltak som departementet kan iverksette (endringer i lov, forskrift, instruks) som kan bidra til å nå overordnede målsetninger. Departementene vil også kunne be om særskilte evalueringer i forbindelse med praksis- og regelverksendringer.

KMD skal holdes orientert om saker av vesentlighet som fylkesmannen tar opp med fagdepartementene.

4 Fylkesmannsembetets interne styring

Departementet har ansvaret for overordnet kontroll med underliggende virksomheter, iht. Bestemmelsene pkt. 1.5.2. Dette skal inngå i den ordinære styringen og oppfølgingen av embetet.

4.1 Fylkesmannens myndighet og ansvar

Fylkesmannen er embetets øverste leder og leder embetet innenfor gjeldende lover, forskrifter, reglementer, retningslinjer, instruksjer og budsjetter.

Fylkesmannen skal fastsette instruksjer for virksomhetens interne virksomhets- og økonomistyring innenfor rammen av denne instruks.

Ledelsen i embetet skal basere seg på gjeldende lederplattform i staten.

Fylkesmannen kan innenfor gjeldende rammer for styring, samhandling og organisering, vurdere hvilken intern organisering av embetet som best understøtter egen måloppnåelse.

4.1.1 Godtgjørelser/andre utbetalinger til fylkesmannen

Det skal foreligge rutiner for kontroll og godkjenning av utleggsrefusjoner og andre oppgavepliktige tilleggsytelser til fylkesmannen.

4.2 Fylkesmannens planlegging, gjennomføring og oppfølging

Fylkesmannen skal gjennom sin planlegging, gjennomføring og oppfølging sørge for å utnytte tilgjengelige ressurser på en mest mulig formålstjenlig og effektiv måte.

Fylkesmannen skal utarbeide strategi for virksomheten samt interne styringsdokumenter i form av virksomhetsplan, årsplan eller tilsvarende. Det skal også utarbeides budsjett og prognoser for å sikre avviksrapporing og mulighet for oppfølging av regnskap, resultater og måloppnåelse. Risikostyring skal brukes som verktøy i planarbeidet, jf. punkt 4.2.1 Risikostyring.

Strategier og interne styringsdokumenter skal ha både ettårig og flerårig perspektiv.

Fylkesmannen må sikre at planer og strategier er i tråd med departementenes mål og prioriteringer. Likeledes at finansieringsordningens krav til ressursdisponering ivaretas.

4.2.1 Risikostyring

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll. Fylkesmannen skal aktivt bruke risikostyring som verktøy i sin mål- og resultatstyring. God risikostyring skal gi bedre måloppnåelse innenfor de budsjetttrammer som er stilt til disposisjon. Risikovurderingene skal relateres til mål- og resultatkravene for

virksomheten og inngår således som en integrert del av styringen. Der hvor det vurderes å være høy risiko skal risikoreduserende tiltak iverksettes. Det skal gjøres vurderinger av gjenværende risiko og om denne er akseptabel.

I tilbakemelding på foreløpig tildelingsbrev skal embetet gi en vurdering av situasjonen for gjeldende budsjettår. Eventuelle vurderinger av høy risiko for manglende måloppnåelse skal fremkomme i tilbakemeldingen.

Fylkesmannen skal i forbindelse med innspill til det årlige etatsstyringsmøtet sende inn en oversikt over de vesentligste risikomomentene som kan hindre måloppnåelse. Fristen fastsettes i den årlige bestillingen av innspill til etatsstyringsmøtet.

4.2.2 Evalueringer

Det vises til krav i Reglement for økonomistyring i staten § 16 om evalueringer av virksomhetens oppgaveløsning og virkemiddelbruk. Frekvens og omfang av evalueringene skal bestemmes ut fra risiko og vesentlighet. Resultatinformasjonen skal benyttes i virksomhetens planlegging for de påfølgende år.

4.2.3 Arbeidsgiverrollen

Fylkesmannen skal følge opp statlig arbeidsgiverpolitikk, herunder implementere føringer og følge opp rapporteringer på personalområdet.

4.2.4 Regnskapsprinsipp og regnskapsføring

Fylkesmannsembetet skal utarbeide et virksomhetsregnskap i samsvar med kontantprinsippet, bruttoprinsippet, ettårsprinsippet og fullstendighetsprinsippet, jf. Bestemmelsene punkt 3.4.2.

Fylkesmannen avgjør i samråd med departementet eventuelle endringer i regnskapsprinsipp for virksomhetsregnskapet, jf. Bestemmelsene pkt. 3.4.2.

Fylkesmannen skal bruke standard kontoplan som føringskontoplan og skal rapportere til statsregnskapet etter statens kontoplan.

Det vises for øvrig til årlige og varige rundskriv fra Finansdepartementet.

4.2.5 Tilskudds- og stønadsforvaltning

Fylkesmannen skal påse at alle tilskudds- og stønadsordninger som embetet forvalter skal følges opp i samsvar med kapittel 6.3, 6.4 og 6.5/7.3 og 7.4 i Bestemmelsene og de presiseringer og føringer fra departementene som formidles i årlige tildelingsbrev og regelverk for ordningene. Forvaltningen av tilskudds-/stønadsordninger må baseres på embetets vurdering av risiko og vesentlighet.

4.3 Krav til fylkesmannens internkontroll

Fylkesmannen har et selvstendig ansvar for å innrette embetets systemer og rutiner for internkontroll og påse at nødvendige kontrollopgaver blir utført. Risiko- og

vesentlighetsvurderinger skal ligge til grunn. Fylkesmannen skal rapportere umiddelbart til ansvarlig departement dersom det avdekkes vesentlige svakheter, feil eller mangler.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, se kap. 4.2.1.

4.4 Kommunal- og moderniseringsdepartementets øvrige krav

4.4.1 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Fylkesmannen skal ha et system for å kartlegge og følge opp risiko- og problemområder innen helse, miljø og sikkerhet, jf. Lov av 17. juni 2005 nr 62: Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.

4.4.2 Likestilling og mangfold

Fylkesmannen skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel og adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, jf. likestillings- og diskriminerings-loven § 26.

Alle offentlige virksomheter skal redegjøre for faktisk tilstand når det gjelder kjønnslikestilling i virksomheten. De skal også redegjøre for planlagte og iverksatte likestillingstiltak for å fremme lovens formål om likestilling uavhengig av kjønn.

Offentlige virksomheter skal dessuten redegjøre for likestillingstiltak som er iverksatt og som planlegges iverksatt for å fremme lovens formål om likestilling uavhengig av etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Fylkesmannen skal redegjøre for dette i årsrapporten i forbindelse med rapportering av nøkkeltallene på likestilling.

4.4.3 Kommunikasjon

Kommunikasjonsarbeidet i fylkesmannsembetet skal være basert på Statens kommunikasjonspolitikk og gjeldende regelverk som offentlighetsloven og forvaltningsloven.

4.4.4 Klart språk

Fylkesmannsembetet skal ha klart språk i interne og eksterne dokumenter og i all nettkommunikasjon.

Embetet kan hente veiledning og tips på nettsiden til det sentrale klarspråksprosjektet www.klarspråk.no

4.4.5 Etiske retningslinjer

Embetet skal med utgangspunkt i retningslinjene videreutvikle og styrke den etiske bevisstheten blant de ansatte, og slik legge et godt grunnlag for ledes og ansattes muligheter for etisk refleksjon.

4.4.6 Samfunnssikkerhet og beredskap

Det legges til grunn at arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap inngår som en integrert del av all virksomhet i embetet. Departementet forventer at embetet foretar skriftlig kartlegging av risiko og sårbarhet på eget ansvarsområde, at det utarbeides nødvendige beredskaps- og kriseplaner, og anbefaler at embetet hvert år bør arrangere eller delta i krise- og beredskapsøvelser.

Risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS-analysen) skal være kortfattet, overordnet og inneholde:

- vurdering av risiko knyttet til hendelser som embetet har et ansvar for å forebygge eller håndtere
- vurdering av sårbarhet i kritiske samfunnsfunksjoner som embetet har ansvaret for
- vurdering av eventuelle avhengigheter til og fra andre virksomheter uavhengig av sektor
- vurdering av risiko knyttet til opprettholdelse av egen drift.

Virksomheten skal sende en rapport som inneholder den overordnede ROS-analysen, en omtale av virksomhetens kompetanse på området og plan for nødvendig kompetanseheving innen samme frist som årsrapporten.

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) med tilhørende forskrifter gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermverdig informasjon eller objekt. Embetet skal innen samme frist som for årsrapporten, sende en egen rapport om sikkerhetstilstanden til departementet.

Rapporten skal særskilt redegjøre for oppfølging av eventuelle mangler og avvik som embetet har identifisert ved forrige rapportering. Embetet må vurdere nivå på sikkerhetsgradering av rapport om sikkerhetstilstand som sendes KMD. Embetet skal vurdere behov for å sikkerhetsklarere personell jf. sikkerhetsloven med tilhørende forskrifter.

4.4.7 Informasjonssikkerhet

Fylkesmannen skal ha et dokumentert styringssystem for informasjonssikkerhet (ISMS), basert på anerkjente standarder, f.eks. ISO 27001/27002. Departementet viser til [Nasjonal strategi for informasjonssikkerhet](#). IKT-systemer og informasjonsaktiva skal klassifiseres og risikovurderes for å sikre hensynet til informasjonens konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Hendelser som truer eller kompromitterer informasjonssikkerheten skal rapporteres. Status i informasjonssikkerhetsarbeidet i fylkesmannsembetet rapporteres i årsrapporten.

4.4.8 E-forvaltning og IKT

Fylkesmannen skal tilby brukerrettede digitale tjenester som bidrar til å gjøre hverdagen enklere og mer effektiv for næringsdrivende, innbyggere og forvaltning. Brukeren skal ikke behøve å rapportere inn opplysninger forvaltningen allerede kjenner til, tjenester som ikke krever brukernærhet skal være tilgjengelige digitalt, og det skal vurderes om manuelle tjenester kan fases ut der digitale tjenester gir et tilstrekkelig godt tilbud til brukerne.

Det skal legges til rette for at embetets IKT-systemer bruker nasjonale/sektorspesifikke felleskomponenter og registre, og utveksler informasjon digitalt med forvaltningen for øvrig.

4.4.9 Etterlevelse av regelverk for offentlige anskaffelser

Fylkesmannen skal ha systemer og rutiner som sikrer etterfølgelsen av regelverket for offentlige anskaffelser. Fylkesmannen må gjennom en strategi for innkjøp og oppfølging av denne sikre nødvendig kompetanse og etablere gode rutiner slik at alle innkjøp gjøres i samsvar med regelverket, og ellers mest mulig effektivt. Det er også viktig at innkjøpsarbeidet inngår i ledelsens internkontroll, slik at uheldig praksis kan korrigeres så snart som mulig.

Fylkesmannen skal med jevne mellomrom evaluere sin innkjøpspraksis.

Det vises til kap. 2 i denne instruks hvor ansvarsforholdene på anskaffelsesområdet er definert mellom FMFA og embetene. Her fremgår det blant annet at embetene skal bruke FMFA ved anskaffelser over terskelverdi.

5 Oversikt over Fylkesmannens faste oppgaver

Kapittel 2 i denne instruksen gir en kort beskrivelse av fylkesmannens myndighets- og ansvarsområder knyttet til fylkesmannens roller. Fylkesmannen er tillagt en rekke oppgaver fra departement, direktorat og tilsyn. Noen oppgaver er faste, enten ved at forvaltningsansvaret er hjemlet i lovverket eller det er oppgaver av varig karakter. En oversikt over disse framkommer i dette kapitlet. Bakgrunnsinformasjon som er den enkelte oppdragsgivers ansvar, skal gi nyttig informasjon til løsning av oppgaven og er ikke en del av denne instruksen, men ligger som lenker i den elektroniske styringsportalen.

5.1 Iverksetter av nasjonal politikk i fylket

5.1.1 Folk og samfunn

Oppgaver
Alle embetene   BLD   Folk og samfunn
5.1.1.1
<ul style="list-style-type: none">
• Gi råd og veiledning til kommunene om hvordan universell utforming kan implementeres i planarbeid og tjenester.
• Videreutvikle samarbeidet med fylkeskommunene for å fremme universell utforming innenfor regionen.
• Spre kunnskap om virkemidler og finansieringsordninger som er knyttet til Regjeringens handlingsplan for universell utforming 2015-2019.
• Sørge for at universell utforming er kjent i eget embete og blir praktisert innen egen forvaltning og at fylkesmannens kompetanse på universell utforming videreutvikles.
Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   BLD   Folk og samfunn
5.1.1.2

Fylkesmannen skal fremme likestilling knyttet til kjønn, etnisitet, religion, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk på de områder fylkesmannen har lovpålagt ansvar for. Fylkesmannen skal:

- være en pådriver for at kommunene arbeider aktivt for å fremme likestilling gjennom å bidra til å gjøre aktivitets- og redegjøringsplikten og arbeidsmetoden som følger av plikten i Likestillings- og diskrimineringsloven kjent.
- sørge for at problemstillinger, metoder og mål for likestilling er kjent i eget embete og blir praktisert innen egen forvaltning og at fylkesmannens kompetanse på likestilling videreføres.
- spre kunnskap om:
  - metoden som ligger i aktivitetsplikten for arbeidsgiver og offentlig myndigheter og tjenesteutøvere.
  - relevante tilskuddsordninger på likestillingsfeltet (se Bufdir.no).
  - statistikk som synliggjør status og utvikling knyttet til likestilling og levekår (se. Bufdir.no).

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Folk og samfunn

5.1.1.3

Organisere statsborgerseremonier.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Folk og samfunn

5.1.1.4

Ha et bevisst forhold til bruk av samiske språk.

Alle embetene | KMD | Folk og samfunn

5.1.1.5

Konsultere Sametinget eller andre berørte samiske interesser med målsetning om å oppnå enighet.

Alle embetene | UD | Folk og samfunn

5.1.1.6

Behandle saker om apostille og påføre dokumenter apostillestempel. Fylkesmannen skal føre et register eller protokoll med oppgave over foretatte attestasjoner hvor bl.a. nummeret på apostillen skal framgå, dato, navn på underskriver og stilling.

Alle embetene | UD | Folk og samfunn

5.1.1.7

Honorær konsul skal ha eksekvatur fra myndighetene i mottakerstaten for å utøve sitt virke.

Fylkesmannen skal undersøke om det er noe til hinder for at aktuell kandidat godkjennes som et annet lands honorære konsul i Norge.

FMVL | KMD | Folk og samfunn

5.1.1.8

Fylkesmannen i Vestland skal:

- Behandle søknader og utbetale statlig tilskudd til politiske partiers kommune- og fylkesorganisasjoner over kap. 577 Tilskudd til de politiske partiene.
- Utføre sekretariatsfunksjon for Partilovnemnda og utføre arkivtjenester for nemnda og Partirevisjonsutvalget.

5.1.2 Barnehage og opplæring

Oppgaver
Alle embetene   KD   Barnehage og opplæring
5.1.2.1 Informere og veilede lokal barnehagemyndighet, offentlige og private barnehageeiere og skoleeiere, allmennhet og aktuelle målgrupper om innhold, prinsipper og mål i den nasjonale politikken på barnehage- og opplæringsområdet. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   KD   Barnehage og opplæring
5.1.2.2 Informere, veilede og legge til rette for deltakelse i nettverk, statlige strategier og kompetanseutviklingstiltak på barnehage- og grunnopplæringsområdet. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   KD   Barnehage og opplæring
5.1.2.3 Veilede skoler og skoleeiere i arbeidet med prøver og eksamen. Se til at prøver blir gjennomført i henhold til formål og retningslinjer, og legge til rette for og veilede skoler og kommuner i oppfølging av resultatene. Se til at eksamen blir gjennomført i henhold til regelverk og retningslinjer. I dette ligger gjennomføring av den sentrale sensuren og klagebehandling ved eksamen. Melde endringer i ansvarsfordelingen mellom embetene på eksamensområdet innen 1. februar hvert år til Utdanningsdirektoratet, post@udir.no, for registrering i Prøvetjenesten eller i Eksamenstjenesten. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   KD   Barnehage og opplæring
5.1.2.4 Rettkjenne vitnemål fra videregående skoler i Norge når vitnemålet skal brukes som dokument i utlandet.
FMOV   KD   Barnehage og opplæring
5.1.2.5 Følge opp og veilede norske friskoler i utlandet på eksamens- og prøvefeltet. Bakgrunnsinformasjon
FMAG   KD   Barnehage og opplæring
5.1.2.6 Behandle søknader om eksamen i videregående opplæring i utlandet. Bakgrunnsinformasjon
FMNO   FMTF   KD   Barnehage og opplæring
5.1.2.7 Ivareta koordineringsansvar for samisk fjernundervisning, og samarbeide om gjennomføring av tiltak i rammeverket for samisk fjernundervisning. Bakgrunnsinformasjon
FMTF   KD   Barnehage og opplæring
5.1.2.8

Bidra til utvikling av læremidler og kompetanseutvikling knyttet til læreplanen i finsk som andrespråk, herunder kvensk.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.1.3 Familier, barn og unge

Oppgaver

Alle embetene | BLD | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.1.3.1

- Bidra til at ny kunnskap tas i bruk i de kommunale barnverntjenestene og/eller andre i tjenester rettet mot utsatte barn og familier i kommunen.
- Bidra til at erfaringer fra lokalt utviklingsarbeid blir spredt.
- Bidra til å videreformidle og spre strukturer for kunnskap- og kompetanseutvikling i samarbeid aktuelle samarbeidspartnere som universitet- og høgskoler, RKBURBUP, Bufetat, brukerorganisasjoner med flere.

5.1.4 Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

Oppgaver

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.1

Fylkesmannen har en fagrolle på folkehelseområdet som innebærer å være pådriver for et kunnskapsbasert folkehelsearbeid på lokalt og regionalt nivå. Dette skal skje bl.a. gjennom formidling av råd og veiledning om nasjonale normer og standarder for godt folkehelsearbeid, herunder effektive strategier og tiltak i folkehelsearbeidet. Fylkesmannen skal bidra til at psykisk helse inkluderes som en likeverdig del av folkehelsearbeidet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.2

Bidra til å gjøre nasjonale strategier, retningslinjer, veiledere, rundskriv og handlings- og tiltaksplaner på folkehelseområdet og innen helse- og omsorgsfeltet kjent og implementert. Det gjelder også for de ulike pakkeforløpene på helse- og omsorgsfeltet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.3

Være pådriver for å nå målet om god helse for alle, og likeverdige helse- og omsorgstjenester til hele befolkningen, inkludert urbefolkning, innvandrerbefolkningen og andre sårbare grupper som innsatte i fengsel og personer med rus- og/eller psykiske helseutfordringer. Dette innebærer blant annet at fylkesmannen påser at aktuelle grupper involveres i planlegging av tjenestene og ved vurdering av kompetansebehov, samt påser at helse- og omsorgstjenestene benytter tolketjenester av god kvalitet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.4

Ha dialog med kommunen om kapasitet og kvalitet i helsestasjon-, skolehelse- og jordmortjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.5

Informere, gi råd og veilede helse- og omsorgstjenesten i kommunene om rekrutterings- og kompetansetiltakene under *Kompetanseløft 2020*.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.6

Følge med på at det opprettes og godkjennes et tilstrekkelig antall LIS1- og turnusstillinger for leger og turnusplasser for fysioterapeuter, og gjennomføre fastsatte opplærings- og veiledningstiltak. I ny spesialistutdanning for legene har kommunene fått et utvidet ansvar for gjennomføring av den felles del 1 i kommunene (tidligere turnustjeneste) og for leger i videre spesialisering (LIS) i allmenntilleggsmedisin og samfunnsmedisin (del 3).

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | FMVL | FMTF | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.7

Regionansvar for administrasjon av turnustjenesten for fysioterapeuter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTF | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.8

Administrere ventelisteordningen for turnusfysioterapeuter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.9

Bistå i arbeidet med implementering av generelle smitteverntiltak, og følge opp arbeidet med riktig bruk av antibiotika i kommunehelsetjenesten, for å motvirke utvikling av antibiotikaresistens. Fylkesmannen skal også bidra aktivt for å øke andelen som vaksineres mot sesonginfluensa, spesielt for ansatte i helsetjenesten. Fylkesmannen skal bidra til oppfølging av hepatitt strategien og arrangere årlig smittevernkonferanser for kommunale ledere og annet personell i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.10

Bidra til å gjennomføre *Omsorg 2020* som en helhetlig plan, herunder bl.a. *Demensplan 2020*, kompetanse- og rekrutteringstiltak under *Kompetanseløft 2020*, innovasjonssatsing, pårørendeprogram, velferdsteknologiprogram, frivillighetsstrategi og Husbankens investeringsordning til sykehjem, og omsorgsboliger.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.11

Fylkesmannen skal bistå og gi faglig veiledning til Husbanken i saksbehandling av søknader til investeringstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser. Dette for å bidra til å sikre god kvalitet på prosjektene som mottar tilskudd og at det kan gis forsvarlige og gode tjenester i byggene som mottar tilskudd. I tillegg skal fylkesmannen bidra til å sikre at sykehjem og omsorgsplasser som er innvilget tilskudd lokaliseres og utformes ut fra prinsippene om normalisering og integrering og er tilpasset personer med demens. Videre skal fylkesmannen følge med på utviklingen og gjennomføringen av kommunens planer for renovering, modernisering og bygging av heldøgns omsorgsplasser.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.12

Fylkesmannen skal arbeide målrettet og bidra til styrkingen og oppfølgingen av det kommunale psykisk helse og rusarbeidet, herunder også identifisere kommuner, tjenester og områder med risiko for mangelfull måloppnåelse. Fylkesmannen skal bistå kommunene i planarbeid og understøtte lokal tjenesteutvikling.

Fylkesmannen bidrar til at alle kommuner tar i bruk BrukerPlan og/eller annet kartleggingsverktøy og at kommunene rapporterer på IS-24/8 om kommunalt psykisk helse- og rusarbeid. Fylkesmannen understøtter at kommunene bruker data fra kartleggingene i arbeidet med å forbedre tjenestene.

Fylkesmannen skal samarbeide med de regionale kompetansesentrene om tverrsektorielle kompetanse- og kvalitetsutviklingstiltak innen rus, psykisk helse og vold, selvmordsforebyggende arbeid og oppfølging av pårørende, herunder også flerfaglige lokale og regionale fora og nettverk. Bruker- og pårørendeorganisasjoner bør inngå i samarbeidet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.13

Bidra til at tjenestene tar i bruk verktøy for innhenting av brukererfaring og brukertilfredshet at brukermedvirkning ivaretas i lokal tjenesteutvikling. Verktøyet skal være tilpasset alle befolkningsgrupper, inkludert aktuelle innvandringsgrupper.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.14

Fylkesmannen skal i all sin virksomhet vurdere konsekvenser for befolkningens helse og trivsel, og fordelingen av denne, der det er relevant.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.15

Fylkesmannen skal, i samarbeid med aktuelle kompetansemiljøer, helsetjenester og fylkeskommunen, bistå med å arrangere fagdager og kompetansegivende kurs for helsepersonell om arbeid med endring av levevaner.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.16

Ha oversikt over etablerte koordinerende enheter for habilitering og rehabilitering i kommuner og helseforetak, og understøtte utviklingsarbeidet, og bistå kommunene i arbeid for å utvikle et differensiert tilbud innen habilitering og rehabilitering og koordinering som ivaretar tilbud til hele bredden av målgrupper.

Alle embetene | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.17

Fylkesmannen skal:

- følge opp kommuner med risiko for svikt i tjenestetilbudet til barn, unge og familier med tilsyn, råd, veiledning og samordning.
- gjennom tilsyn, råd, veiledning og samordning være en pådriver overfor kommunene i deres innsats for god kvalitet i akuttarbeidet
- bistå i gjennomføringen av nasjonale kompetansehevende tiltak rettet mot barnevernstjenesten
- gjøre fortløpende vurderinger av kvalitet og risiko knyttet til barneverntjenestenes oppfølging av barn og unge. Vurderingen skal ta utgangspunkt i fylkesmannens modell for vurdering av risikobildet.

Alle embetene | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.18

Kommunenes halvårsrapportering på barnevernsområdet:

Følge opp og kontrollere kommunenes halvårsrapporteringer på barnevernområdet, samt indikatorene for satsing på kommunalt barnevern, jf. rundskriv [Q 31/2014](#).

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.19

Fylkesmannen bør bidra i forberedelsene der fylkeskommunen søker om midler i Program for folkehelsearbeid i kommunene.

I fylker der fylkeskommunen mottar midler igjennom programmet, bør fylkesmannen delta i samarbeidsorganet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.4.20

Fylkesmannen skal samarbeide med utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester i deres oppdrag med å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene i kommunene gjennom fag- og kompetanseutvikling og spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer.

5.1.5 Miljø og klima

Oppgaver

Alle embetene | **KLD** | JD | LMD | Miljø og klima

5.1.5.1

Avgi uttalelser til konsesjonssøknader om vannkraft, søknader om opprustings- og utvidelsesprosjekter og følge opp og avgj uttalelser i prosesser for revisjon av vannkraftkonsesjoner.

Følge opp naturforvaltningsvilkår i vassdragskonsesjoner gjennom pålegg om undersøkelser og tiltak i tråd med veileder M-721/2017.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KLD** | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

5.1.5.2

Vannforvaltning:

- Ha en miljøfaglig samordningsrolle i prosesser knyttet til kunnskapsgrunnlaget for regionale vannforvaltningsplaner, herunder sikre at karakterisering og klassifisering av vannforekomstene

er oppdatert, holde fagsystemet Vannmiljø og Vann-Nett oppdatert, også med status for egne tiltak, videreføre og igangsette delprogram under regionale overvåkingsprogram og ved behov gi råd og veilede andre sektorer, kommuner og vannområder.

- Gjennomføre myndighetspålagt overvåking i tråd med vannforskriften (avløp, akvakultur, delegert industri etc.)
- Bidra i arbeidet i grenseoverskridende vannområder og internasjonale vannregioner.
- Iverksette tiltak på eget myndighetsområde i tråd med plan og tiltaksprogram.
- Ivareta landbrukets sektoransvar ved gjennomføringen av vannforskriften.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | FMIN | FMVT | FMAG | FMRO | FMVL | KLD | Miljø og klima

5.1.5.3

Vurdere behov for, gjennomføre og overvåke kalking i innsjøer skadet av menneskeskapt forurening, samt overvåke og vurdere innsjøer hvor kalking forsøksvis er avsluttet. I samarbeid med Miljødirektoratet utrede behov og sørge for mest mulig optimal kalking i laksevassdrag. Data fra overvåking skal registreres i vannmiljøsystemet, og kalkingsdata skal registreres i kalkingsbasen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.4

Forvalte verneområder, bistå og veilede aktører i verneområdeforvaltningen, sørge for gjennomføring av skjøtsel og andre tiltak inkludert besøksforvaltning, oppdatere kunnskapsgrunnlag og bevaringsmål, løpende oppdatere Naturbase ved vernevedtak og melding om oppstart av planarbeid samt når det gjelder forvaltningsplanstatus og -behov, og holde Miljødirektoratet oppdatert på den økologiske tilstanden i norske Ramsarområder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.5

Bidra i arbeidet med nytt vern, inkludert gjennomføre verneplanprosesser innenfor skogvern, marint vern og begrenset suppleringsvern, samt bidra i arbeidet med forskriftsendringer for eksisterende verneområder. Tiltrådingene sendes Miljødirektoratet innen avtalte frister.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KLD** | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

5.1.5.6

Bidra til å ivareta miljøverdier i kulturlandskapet, herunder administrere tilskuddsordning for verdifulle kulturlandskap. Sørge for fortløpende oppdatering av datasettet Verdifulle kulturlandskap i Naturbase. Koordinere arbeidet Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL) og verdensarvområdene Vegaøyan og Vestnorsk fjordlandskap, ved å bidra til at målrettede tiltak gjennomføres, sørge for at nye områder i UKL kommer i gang og at UKL-områdene blir brukt som grunnlag for landbruksbasert næringsutvikling.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KLD** | LMD | Miljø og klima

5.1.5.7

Rovvilt:

- Bidra til at skader på husdyr og tamrein forårsaket av rovvilt blir lavest mulig.
- Sørge for god kommunikasjon og dialog med berørte aktører.
- Sørge for en balansert forvaltning og god samordning av landbruks-, dyrevelferds- og miljøvirkemidler.
- Være miljø- og jordbruksfaglig veileder og eventuelt sekretariat for regional rovviltneemnd.

- Forvalte betingete fellingstillatelser på rovvilt så effektivt som mulig i forbindelse med skadesituasjoner og i henhold til gjeldende frister for saksbehandling. Før vedtak om skadefelling av ulv skal fylkesmannen gjøre en vurdering av innsats for å avdekke genetisk status så langt det er mulig.
- Administrere kvotejakt på gaupe og lisensfelling på bjørn, ulv og jerv.
- Uten opphold varsle SNO ved felling, eller forsøk på felling, av gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn. Gi SNO oppdatert oversikt over godkjente båser for fangst av jerv.
- Følge opp varslingsplikt mellom fylker ved observasjon av ulv utenfor ulvesonen.
- Behandle søknader fra kommunale fellingslag om bruk av løs, på drevet halsende hund ved skadefelling av ulv. Bruk av slik hund skal rapporteres til Miljødirektoratet, jf. brev om delegering av 14.07.2017.

Rovviltarbeidet skal skje i tråd med føringer fra rovviltneemnda og den regionale forvaltningsplanen for rovvilt.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.8

Utøve myndighet og ivareta oppgaver knyttet til viltforvaltningen, primært arter som ikke er høstbare.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | FMIN | FMVT | FMAG | FMRO | FMVL | FMMR | FMTL | KLD | Miljø og klima

5.1.5.9

Delta i oppfølging av vedtatte planer, arbeid med rullerende handlingsprogram og verdiskapingsprogram for de sju regionale villreinplanene: Setesdal (Heiplanen), Hardangervidda, Nordfjella, Rondane – Sølnekletten, Forollhogna, Ottadalen (Reinheimen-Breheimen) og Dovrefjell.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMIN | FMMR | FMTL | KLD | Miljø og klima

5.1.5.10

I samarbeid med berørte embeter (OP, MR) har Fylkesmannen i Trøndelag ansvaret for forvaltningen av moskus.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.11

Truete arter og naturtyper:

- Sikre at nødvendige tiltak for trua arter og naturtyper blir gjennomført. . Handlingsplaner og faggrunnlag skal legges til grunn for de artene og naturtypene der det er tilgjengelig.
- Oppdatere fortløpende kunnskap i relevante fagdatabaser og bidra til å utarbeide beslutningsgrunnlag og faggrunnlag.
- Informere og veilede kommuner og grunneiere

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.12

Koordinere og gjennomføre bekjempelse, kartlegging og overvåking av fremmede skadelige organismer i og utenfor verneområder, og bidra med faglig veiledning overfor kommunene og allmennheten. Behandle søknader om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.13

Ha dialog med SNO om naturoppsyn og tiltak knyttet til blant annet verneområder hvor fylkesmannen er forvaltningsmyndighet, motorferdsel i utmark, laks, handlingsplaner for truede arter mv. Holde SNO lokalt løpende orientert om alle forhold eller hendelser som kan gi grunnlag for anmeldelse eller annen oppfølging.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.14

Friluftsliv:

- Opptre som grunneier og rettighetshaver for statlig sikret friluftsområder på vegne av staten innen sitt fylke, og bistå Miljødirektoratet ved behov.
- Avgjøre søknader om midlertidig omdisponering av statlig sikret friluftsområde i inntil 10 år.
- Bidra til drift og videre utvikling av Skjærgårdstjenesten i aktuelle fylker, herunder tilskuddsforvaltning og driftstilskudd.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.15

Ivareta oppgaver på eget myndighetsområde og veilede kommunal myndighet innen motorferdsel.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | KLD | Miljø og klima

5.1.5.16

Ivareta oppgaver etter markaloven i samsvar med markalovens formål, blant annet å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett i Marka og sikre Markas grenser. Fylkesmannen i Oslo og Viken skal som regionalt fagorgan for markasaker arbeide for en enhetlig forvaltning av Marka og økt kunnskap om Marka og markaloven hos kommuner og fylkesmenn med arealer i Marka. Fylkesmannen i Oslo og Akershus er også sekretariat for Markarådet.

FMTL | KLD | Miljø og klima

5.1.5.17

Videreføre og lede den regionale arbeidsgruppen for kortnebbgås i Trøndelag, og være observatør i den nasjonale gruppen for kortnebbgås som samordner de ulike norske interessegruppernes innspill til den internasjonale planen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | KLD | Miljø og klima

5.1.5.18

Ha det nasjonale ansvaret for oppfølging av tiltak, overvåking og kartlegging av storsalamander.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | FMIN | KLD | Miljø og klima

5.1.5.19

Delta i arbeidsgruppa for edelkreps. FMOV leder denne gruppa i neste femårsperiode, mens sekretariatsfunksjonen rulleres mellom de deltakende fylkesmennene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMIN | KLD | Miljø og klima

5.1.5.20

Følge opp handlingsplan for hortulan

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMNO | KLD | Miljø og klima

5.1.5.21

Følge opp handlingsplan for hubro og den prioriterte arten svarthalespove

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMRO | KLD | Miljø og klima

5.1.5.22

Følge opp handlingsplan for åkerrikse

FMTL | KLD | Miljø og klima

5.1.5.23

Følge opp handlingsplan for elvemusling

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTF | KLD | Miljø og klima

5.1.5.24

Bistå i Barentssamarbeidets miljøarbeidsgruppe (WGE), herunder delta i vanngruppen og naturverngruppen. Bistå vannregionmyndighetene i samarbeidet med Finland om internasjonal vannregion i tråd med avtale og memorandum fra 2013. Lede og være sekretariat for Den norsk-finske grensevassdragskommisjonen. Koordinere det grensenære samarbeidet og lede prosjekter under Den norsk-russiske miljøvernkommisjon. Bistå i en norsk-russisk arbeidsgruppe om laksesaker.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.25

Fiskeforvaltning:

- Utføre oppgaver og saksbehandling for å ivareta bestandene av anadrom laksefisk
- Ivareta allmenhetens adgang til fiske i friskmeldte gyrovassdrag og kalkede vassdrag
- Samarbeide med fylkeskommunen om innlandsfiskeforvaltningen

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMVT | KLD | Miljø og klima

5.1.5.26

Bidra i arbeidet med å hindre spredning av gjedde i Telemark

FMVT | KLD | Miljø og klima

5.1.5.27

Bidra i regional koordineringsgruppe for bekjempelse av G. salaris i Drammensregionen. Vurdere bevaring av fiskebestanden i Sandeelva, i samråd med direktoratet

---

FMOV | KLD | Miljø og klima

5.1.5.28

Lede regional koordineringsgruppe for bekjempelse av G. salaris i Drammensregionen. Vurdere bevaring av fiskebestander i Drammensregionen, i samråd med direktoratet

FMOV | KLD | Miljø og klima

5.1.5.29

Være sekretariat for fagråd Skagerakkysten.

FMMR | KLD | Miljø og klima

5.1.5.30

Ivareta oppgaver i Driva- og Raumaregionen: Lede arbeidet med bevaring av fiskebestander; lede regional koordineringsgruppe og lede lokal referansegruppe i Drivaregionen ifm. bekjempelse av G. salaris. Lede arbeidet med reetablering av fiskebestander i Raumaregionen etter bekjempelse av G. salaris.

FMMR | KLD | Miljø og klima

5.1.5.31

2019 er det femte året etter endt bekjempelse av G. salaris i Raumaregionen. Dersom overvåkingsresultatene er positive også neste år, vil Mattilsynet friskmelde vassdragene i 2019. Fylkesmannen som tiltakshaver får ansvar for å markere denne begivenheten

FMMR | KLD | Miljø og klima

5.1.5.32

Videreføre arbeidet med Herje genbank.

FMTF | KLD | Miljø og klima

5.1.5.33

Lede arbeidet med bevaring av fiskebestander i Skibotnregionen etter bekjempelse av G. salaris. Dersom behov, bistå ifm. oppvekstanlegg for genbankmateriale.

FMTF | KLD | Miljø og klima

5.1.5.34

Følge utviklingen med etablering av selvreproduserende bestander av pukcellaks.

FMTF | KLD | Miljø og klima

5.1.5.35

Bidra som sakkyndig i relevante prosesser knyttet til forvaltningen av Neidenelva dersom disse startes opp, etter nærmere avtale med KLD/Miljødirektoratet. Bidra i arbeidet med oppfølging av forvaltningsplan Tana. Bidra i arbeidet med å vurdere krogarn som redskap i sjølaksefisket.

FMVL | KLD | Miljø og klima

5.1.5.36

Videreføre prosjektet "redningsaksjonen for Vossolaksen" i tråd med revidert prosjektplan

FMVL | KLD | Miljø og klima

5.1.5.37

Lede lokal koordineringsgruppe for genbank Hardanger, bistå i tilbakeføring av overskuddsrogn og bistå i koordineringen av innsamling av biologisk materiale fra de Hardangerfjordfjordbestandene som skal inn i genbanken

FMVL | KLD | Miljø og klima

5.1.5.38

Etter nærmere avtale med direktoratet ha ansvar for drift og utvikling av Lakseregisteret - anadrome vassdrag og Lakseregisteret - sjølaksefiske

FMVL | KLD | Miljø og klima

5.1.5.39

Vurdere allmenhetens adgang til laksefiske i Lærdalselva, jf. presisering fra departementet om praktisering av § 26 i lakse- og innlandsfiskeloven (2013) og St. prp. 86 (2011-2012)

FMRO | KLD | Miljø og klima

5.1.5.40

Holde seg orientert og oppdatert om etablering av ny genbank på Ims og bistå direktoratet dersom det oppstår behov.

FMNO | KLD | Miljø og klima

5.1.5.41

Vurdere allmenhetens adgang til laksefiske i Vefsnaregionen, jf. presisering fra departementet om praktisering av § 26 i lakse- og innlandsfiskeloven (2013) og St. prp. 86 (2011-2012).

FMIN | KLD | Miljø og klima

5.1.5.42

Være norsk prosjektleder for den norske delen av prosjektet Vänerlaksen – Två Länder-én elv under Interreg Sverige-Norge

FMOV | FMIN | FMVT | FMVL | FMTF | KLD | Miljø og klima

5.1.5.43

Levere bidrag til ny forvaltningsstrategi for størørret.

FMOV | FMIN | FMVT | FMAG | FMRO | FMVL | FMTF | KLD | Miljø og klima

---

5.1.5.44

Revidere fylkesvis kultiveringsplan.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.45

Grunnforurensning- og sedimentområdet:

- Følge opp grunnforurensningslokaliteter innenfor eget myndighetsområdet hvor det er behov for miljøtekniske undersøkelser og tiltak.
- Følge opp arbeidet med forurenset sjøbunn i aktuelle tiltaksplanområder og ved prioriterte verft. Dette inkluderer oppfølging av overvåking i etterkant av gjennomført tiltak.
- Ivareta oppgaver knyttet til oppdatering av kunnskapsgrunnlaget for forurensete sedimenter og grunn og løpende oppdatere relevante fagdatabaser.
- Ha dialog med og informere Miljødirektoratet i saker om spredning av miljøgifter eller helsefare, spesielt om disse er av prinsipiell karakter og hvor det kan forventes å bli kontroversielt.
- Veilede kommunen om forurenset grunn.
Vedlikeholde egne lokaliteter i databasen Grunnforurensning

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.46

Ved akutt forurensning gi de interkommunale utvalgene mot akuttforurensning (IUAene) i fylket miljøfaglig bistand etter behov. Veilede kommunale myndigheter ved håndtering av hendelser av lokal karakter. Inngå i Miljødirektoratets kriseorganisasjon under statlige aksjoner mot akutt forurensning.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.47

Delegerte virksomheter (herunder forskriftsregulerte industribransjer, avløps-, avfallsbehandlings- og gjenvinningsanlegg):

- Behandle søknader om ny eller endret tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven.
- På eget initiativ ta opp tillatelser til ny vurdering, jf. forurensningsforskriften § 36-19, herunder følge opp BAT(Best Available Techniques) konklusjoner som vedtas.
- Vedlikeholde og løpende oppdatere Forurensning.
- Gå gjennom og kvalitetssikre egenkontrollrapporter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.48

Veilede og følge opp kommunal myndighet i avløpsaker, og veilede og bistå kommuner, avfallsselskaper og andre aktører i oppfølging av nasjonal avfallspolitikk.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | FMVT | FMAG | FMRO | FMVL | FMMR | FMTL | FMNO | FMTF | KLD | Miljø og klima

---

5.1.5.49

Sørge for at avfallsplaner i havner er godkjent og regodkjennes hvert tredje år.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.50

Bistå Miljødirektoratet i forvaltning av tilskuddsmidler for arbeid med marin forsøpling.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.51

Koordinere arbeidet med marin forsøpling i fylket. Fylkesmannen skal sammen med relevante private og offentlige aktører sørge for et godt samarbeid mellom aktørene i regionen slik at oppryddingsarbeidet samordnes og effektiviseres.

Alle embetene | **KLD** | HOD | JD | KMD | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat | Areal, by og samfunn | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

---

5.1.5.52

Fylkesmannen skal ha dialog med alle kommuner og formidle relevant kunnskap og informasjon om klimatilpasning og klimaendringer og følge opp kommunene for å iverksette nasjonale føringer for tilpasning til klimaendringer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMVT | FMAG | KLD | Miljø og klima

5.1.5.53

Bidra i krypsivprosjektet på Sørlandet ved Delta i styringsgruppa for krypsivprosjektet på Sørlandet og lede prosjektets FoU-gruppe.

5.1.6 Landbruk og mat

Oppgaver
FMTL   FMNO   FMTF   LMD   Landbruk og mat
5.1.6.1 Gjennomføre reindriftspolitikken på regionalt nivå: <ul style="list-style-type: none">
• Bidra til en effektiv og kunnskapsbasert forvaltning av reindriften, samt bidra til at distriktsstyrene videreutvikler eget selvstyre ihht. reindriftsloven
• Veilede om økt produksjon og økt bærekraftig slakteuttak overfor distriktsstyrene og siidaandelshavere.
Bakgrunnsinformasjon
FMTL   FMNO   FMTF   LMD   Landbruk og mat
5.1.6.2 Videreutvikle dialog og gjennomføre møter i samarbeidsforumet med Sametinget og Norske Reindriftsamers Landsforbund
FMTL   FMNO   FMTF   LMD   Landbruk og mat
5.1.6.3 Bruke den regionale og lokale kunnskapen til å forberede søknader til Reindriftsstyret, og være vedtaksmyndighet etter reindriftslovens bestemmelser, herunder: <ul style="list-style-type: none">
• Forberede søknader om distriktsgrenser
• Forberede søknader om øvre reintall
• Forberede søknader om gjeterhytter, gjerder og anlegg
• I dialog med reindriftsstyrene reagere ved brudd på bruksreglene ihht. reindriftslovens bestemmelser.
• Iverksette tiltak ved ulovlig oppførte gjerder, anlegg og gjeterhytter
• Iverksette sanksjoner og tvangstiltak etter reindriftslovens kap. 11 i tett dialog med Landbruksdirektoratet
Bakgrunnsinformasjon
FMTL   FMNO   FMTF   LMD   Landbruk og mat
5.1.6.4 Følge opp planlegging, gjennomføring og etterkontroll av prosjekter finansiert over Reindriften Utviklingsfond (RUF). Bakgrunnsinformasjon
FMTL   FMNO   FMTF   LMD   Landbruk og mat
5.1.6.5 Følge opp inngåtte reinbeiteavtaler og avtaler om oppføring og vedlikehold av reingjerder.
FMTL   FMNO   FMTF   LMD   Landbruk og mat
5.1.6.6 Grunnlagsdata i Melding om reindrift (MOR):

- Bidra med utvikling av nytt fagsystem etter forespørsel fra Landbruksdirektoratet
- Fortløpende orientere Landbruksdirektoratet om avvik mellom MOR og vedtak truffet i Reindrifststyret.

FMTF | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.7

Utarbeide en plan og risikovurdering for gjennomføring av reinpramming etter mal fra Landbruksdirektoratet. Frist 1.4 og 1.9.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTL | FMNO | FMTF | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.8

Bidra til bevisstgjøring omkring det ansvar offentlige myndigheter har når det gjelder Grunnloven § 108 og folkerettens regler om urfolk og minoriteter, samt følge opp internasjonale konvensjoner og lover knyttet til den grenseoverskridende reindriften.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTL | FMNO | FMTF | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.9

Gi innspill til endringer og forbedringer i reindrifstavtalen til Landbruksdirektoratet innen 01.09.

FMTL | FMNO | FMTF | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.10

Bidra til å oppdatere og kvalitetssikre reindrifstnæringens arealbrukskart og øke kunnskapen om reindrifstens arealbehov og reindrifstens medvirkning i arealprosesser, gjennom dialog med kommunene

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.11

Samhandle med Mattilsynet om beitesituasjonen og dyrevelferdsmessige forhold i landbruks- og reindrifstnæringen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.12

Innrette bruken av virkemidlene i skogbruket slik at de styrker langsiktige investeringer i oppbygging og skjøtsel av ny skog med hensyn til skogproduksjon og fremtidig verdiskaping

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.13

Bidra til økt bruk av skogråstoff til bioenergi og økt bruk av tre.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.14

Tilfredsstillende oppfølging av hovedplan for skogbruksplanlegging. Sikre planmessig oppfølging av skogbruksplanlegging med miljøregistreringer i dialog med kommunene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.15

Påse at kommunene overvåker skogen av hensyn til skogskader, og melder skader til NIBIO.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.16

Påse at kommunene gjennomfører resultatkartlegging av skogbruk og miljø. Frist for ajourhold i ØKS 31.12.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.17

Tydeliggjøre kommunenes lovpålagte kontrollansvar knyttet til foryngelsesplikten i skogbruksloven. Mangelfull kontroll bør få konsekvenser for kommunens tildeling av økonomiske virkemidler på skogområdet. Frist for ajourhold i ØKS 31.12.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.18

Bidra til videreutvikling av skogsveinettet gjennom veiledning, bistand i arbeidet med kommunale hovedplaner for skogsveier og tilstandsregistrering av eldre veier.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.19

Informere om og administrere skogfondordningen. Kopi av revisjonsberetning sendes Landbruksdirektoratet innen 1.6.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.20

Bidra til Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) sin årlige rapport om bærekraftig skogbruk.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.21

Fylkesmannen skal informere og påse at kommunene gjennomfører risikobasert stedlig kontroll av skogkulturtiltak finansiert gjennom NMSK og/eller skogfond.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.22

- Mobilisere til utvikling av ulike produksjoner i og i tilknytning til landbruket regionalt og overfor kommunene. Følge opp ambisjonene som er synliggjort i meld. St. 11 (2016-2017) Endring og utvikling, meld. St. 31 (2014-2015) Gården som ressurs- marknaden som mål, samt strategi for reiseliv basert på landbruket og reindrifta sine ressurser.

- Forvalte midlene til utrednings- og tilretteleggingstiltak i landbruket.

- Følge opp Regionalt næringsprogram, i samarbeid med det regionale partnerskapet, og gi signal til Innovasjon Norge om prioriteringer i forvaltning av IBU-midler innen 01.02. med kopi til LMD.

Alle embetene | **LMD** | ASD | HOD | JD | KMD | KD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Landbruk og mat | Helsedirektoratet

---

5.1.6.23

Synliggjøre Inn på tunet som aktuelt tiltak innenfor arbeidet på helse-, omsorgs-, utdannings-, arbeids-, og sosialområdet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.24

Videreutvikle økologisk jordbruk som en del av landbruket i fylket

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.25

Være en regional pådriver og samarbeide med regionale aktører for å bidra til å oppnå målsettingene om nok og trygg mat, økt matmangfold, interesse for utvikling av Matnasjonen Norge og matglede på institusjoner.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.26

Gi innspill om endringer og forbedringer i jordbruksavtalen etter nærmere bestilling fra Landbruksdirektoratet.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.27

Behandle klager etter konsesjonsloven, jordloven, skogloven og odelsloven. Gi faglig støtte og opplæring av kommunene i regelverket etter eiendomslovgivningen, slik at nasjonal politikk blir ivarettatt.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.28

Fortløpende orientere Landbruksdirektoratet om saker etter jord- og konsesjonslovgivningen som har vært til behandling hos Sivilombudsmannen.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.29

Formidle nasjonal politikk for jordvern og kulturlandskap. Fylkesmannen skal påse at jordvernet blir ivarettatt i kommunale og regionale planer, i tråd med regjeringens jordvernstrategi.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.30

Ivareta landbrukets interesser i arbeidet med nye verneområder og i utarbeidelse og oppfølging av faggrunnlaget for arter og naturtyper

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.31

Medvirke til at kommunene ivaretar landbrukets interesser i sine klima- og energiplaner.

Alle embetene   LMD   Landbruk og mat
5.1.6.32 Bidra med informasjon, opplæring og kvalitetssikring slik at kommunene rapporterer korrekt gjennom den nye applikasjonen for KOSTRA-Landbruk Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   LMD   Landbruk og mat
5.1.6.33 Fylkesmannen skal være et kompetansesenter for kommunene på landbruk gjennom formidling av nasjonal politikk og bevisstgjøring av kommunenes rolle og ansvar med vekt på god forvaltning og kontroll av økonomiske og juridiske virkemidler. Arrangere minst en fagbasert samling for kommunene hvert år der forvaltning og kontroll av produksjonstilskudd er et sentralt tema. Samlingen skal bidra til kompetanseheving og likebehandling.
Alle embetene   LMD   Landbruk og mat
5.1.6.34 Forvalte regelverket for regulering av svine- og fjørfeproduksjonen, samt kontrollere at produsentene overholder konsesjonsgrensene og reglene for driftsfellesskap. Kopi av brev der fylkesmannen fatter vedtak om driftsfellesskap eller når konsesjoner faller bort skal sendes Landbruksdirektoratet. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   LMD   Landbruk og mat   Areal, by og samfunn
5.1.6.35 Fylkesmannen skal fremme kandidater til nasjonal jordvernpris og kulturlandskapspris. Frist for innsending av nominasjoner er 01.04.
FMOV   FMIN   FMVT   FMVL   FMMR   FMTL   FMNO   FMTF   LMD   Landbruk og mat
5.1.6.36 Fylkesmannen skal ivareta oppgaver knyttet til de statlige villreinnemndene
FMOV   LMD   Landbruk og mat
5.1.6.37 Ivareta særskilt satsing på jord og jordkultur i regi av fylkesmannsambetet i Oslo og Viken.

5.1.7 Kommunal styring

Oppgaver
Alle embetene   KMD   Kommunal styring
5.1.7.1 Økonomiforvaltning Fylkesmannen skal: <ul style="list-style-type: none"> • Veilede/informere kommuner om økonomibestemmelsene i kommuneloven og tilhørende forskrifter. • Informere kommuner om veiledere på økonomiområdet og tilby kommunene veiledning/opplæring.

- Veilede/informere kommuner om KOSTRA, kommuneproposisjonen, statsbudsjettet, inntektssystemet, nye/oppdaterte lov- og forskriftsendringer og annen relevant styringsinformasjon.
- Melde kommuner inn eller ut av ROBEK.
- Fordele skjønnsmidler etter retningslinjene for skjønnsfordelingen. Skjønnsmidler skal fordeles etter en helhetlig vurdering av behovet i hver enkelt kommune.
- Ved behov foreta saksbehandling som gjelder naturskade/uforutsette hendelser.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.1.7.2

Kontroll og godkjenning etter økonomibestemmelsene i kommuneloven, herunder:

- Låneopptak og budsjettvedtak for ROBEK-kommuner.
- Kommunale vedtak om garantier over 500 000 kroner.
- Låneopptak for interkommunale selskaper hvor minst en av deltakerkommunene er oppført i ROBEK.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.1.7.3

Modernisering i kommunene

Stimulere til lokal omstilling og modernisering i kommunesektoren ved å gi en del av skjønnsrammen som støtte til fornyings- og innovasjonsprosjekter i kommunene, slik at de kan prøve ut nye løsninger på sine utfordringer. Det skal ikke gis prosjektskjønnsmidler til ordinær drift.

Prosjekter som mottar skjønnsmidler, skal evalueres og formidles.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.1.7.4

Kommuneinndeling

- Stimulere til diskusjoner om utfordringer i de enkelte kommunene, synliggjøre konsekvenser av status quo og der det er hensiktsmessig bidra til kommunesammenslåinger.
- Sørge for god og oppdatert kompetanse om inndelingsloven.
- Veilede kommuner, folkevalgte og private i spørsmål etter inndelingsloven og prosessene ved grenseendring og grensefastsettelse, og tolke loven i aktuelle saker.
- Bistå kommuner som har vedtatt å slå seg sammen, blant annet ved veiledning om kommuneloven og annet relevant regelverk.
- Forberede og, der fylkesmannen har myndighet, avgjøre saker om endring og/eller fastsettelse av kommune- eller fylkesgrenser i tråd med inndelingsloven og rundskriv H-10/15.
- Melde kommuner inn i ROBEK, jf. inndelingsloven § 16 a.
- Motta uttalelser fra fellesnemnda om årsbudsjetter og økonomiplaner for kommunene, jf. inndelingsloven § 26, tredje ledd.
- Lovlighetskontroll med budsjettvedtak etter at utredning om sammenslåing eller deling er satt i gang, jf. inndelingsloven § 28.

- Ved behov bistå kommuner med hjelp til å forhandle fram en avtale om det økonomiske oppgjøret ved grensejustering eller deling, jf. inndelingsloven § 18.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.1.8 Arealforvaltning, by og samfunnsutvikling

Godkjent 04.12.2018 12:45

Oppgaver
<p>Alle embetene   KMD   BLD   HOD   JD   KLD   LMD   Miljø og klima   Areal, by og samfunn   Samfunnssikkerhet og beredskap   Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>5.1.8.1</p> <p>Fylkesmannen skal legge regjeringens føringer til grunn i sitt arbeid. Det vises særskilt til hensyn som fremgår av Plan- og bygningslovens formål i §§1-1 og 3-1, Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og alle statlige planretningslinjer og bestemmelser. Videre skal føringer gitt i meldinger til Stortinget følges opp.</p> <p>Fylkesmannen skal formidle nasjonal politikk og prioriteringer tidlig i den regionale og kommunale planleggingen, veilede om riktig forståelse og praktisering av plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter og samarbeide med fylkeskommunen om dette.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene   KMD   BLD   HOD   JD   KLD   LMD   Miljø og klima   Areal, by og samfunn   Samfunnssikkerhet og beredskap   Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>5.1.8.2</p> <p>Fylkesmannen skal følge opp arbeidet med konsekvensutredninger for planer og tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, herunder at samfunnssikkerhet og klimatilpasning ivaretas der det er behov for dette, og bidra til beslutningsrelevante plan- og utredningsprogram.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene   KMD   BLD   HOD   JD   KLD   LMD   Miljø og klima   Areal, by og samfunn   Samfunnssikkerhet og beredskap   Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>5.1.8.3</p> <p>Fylkesmannen skal ivareta oppgaver i henhold til rundskriv H-2/14 om bruk av innsigelser. Rundskriv og retningslinjer om nasjonale interesser og innsigelser fra departementene og statsetatene, skal legges til grunn for arbeidet.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene   KMD   KLD   Miljø og klima   Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>5.1.8.4</p> <p>Fylkesmannen skal medvirke til at regionale og kommunale kystsoneplaner legger til rette for en balansert bruk og vern av kystsonen, samt at arealbruken på sjø og land sees i sammenheng.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene   KMD   KLD   LMD   Miljø og klima   Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>5.1.8.5</p> <p>Fylkesmannen skal bidra til at regionale og kommunale planer i fjell og utmark avklarer langsiktige utbyggingsgrenser og sikrer balanse mellom utbygging og vern.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>

Alle embetene   KMD   BLD   HOD   KLD   LMD   Areal, by og samfunn
<p>5.1.8.6</p> <p>Fylkesmannen skal følge opp statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, og bidra til at disse legges til grunn i alle relevante regionale og kommunale planer.</p>
Alle embetene   KLD   Miljø og klima   Areal, by og samfunn
<p>5.1.8.7</p> <p>Fylkesmannen skal følge opp statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, og bidra til reduserte klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunene. Fylkesmannen skal veilede og følge opp kommunene slik at vurdering av effekt på klimagassutslipp, samt mål og tiltak for å redusere klimagassutslipp og energibruk, finnes igjen i relevante planer og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven og annet regelverk.</p> <p>Fylkesmannen skal formidle til kommunene at arealplanlegging er et av de viktigste virkemidlene for å redusere klimagassutslippene fra transportsektoren og fra endret arealbruk (avskoging, nedbygging av myr mv.) Et viktig element i fylkesmannens oppgaver på klimaområdet er også vurderinger av om planforslaget er i tråd med rundskriv (osv.) eller om det skal vurderes innsigelse.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
Alle embetene   KLD   Miljø og klima   Areal, by og samfunn
<p>5.1.8.8</p> <p>Fylkesmannen skal bidra til at nasjonale og regionale føringer legges til grunn ved utbygging av fornybar energi og kraftlinjer gjennom oppfølging av enkeltsaker i meldings-, søknads- og detaljplanfasen.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
Alle embetene   KMD   Areal, by og samfunn
<p>5.1.8.9</p> <p>Fylkesmannen kan klage på enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven der nasjonale eller vesentlig regionale interesser blir berørt.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
Alle embetene   KLD   LMD   Miljø og klima   Landbruk og mat
<p>5.1.8.10</p> <p>Veilede kommuner til å kunne stille krav om forsvarlig massehåndtering.</p>

5.1.9 Samfunnssikkerhet og beredskap

Oppgaver
Alle embetene   JD   HOD   Samfunnssikkerhet og beredskap   Helsedirektoratet
<p>5.1.9.1</p> <p>Informere og veilede kommunene om mål, innhold og metoder i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.</p> <p>Bakgrunnsinformasjon</p>
Alle embetene   JD   Samfunnssikkerhet og beredskap
5.1.9.2

Gjennomføre øvelser med kommuner. I øvelsen skal kommunens kriseorganisasjon og overordnet beredskapsplan øves. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   JD   Samfunnssikkerhet og beredskap
5.1.9.3 Gjennomføre tilsyn med kommunal beredskapsplikt i kommunene. Tilsynene skal gjennomføres i tråd med veiledning for fylkesmannens tilsyn med kommunal beredskapsplikt. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   HOD   ASD   JD   Samfunnssikkerhet og beredskap   Helsetilsynet
5.1.9.4 Fylkesmannen skal føre tilsyn med helsemessig og sosial beredskap i helse- og omsorgstjenesten og sosialtjenesten basert på egne risikovurderinger. Når disse tilsynene skal gjennomføres, skal det være som felles tilsyn med kommunal beredskapsplikt. Bakgrunnsinformasjon

5.1.10 Tilskuddsforvaltning / forvaltning av økonomiske virkemidler

Oppgaver
Alle embetene   HOD   Tilskudd og økonomiske virkemidler   Helsedirektoratet
5.1.10.1 Forvalte tilskudd på folkehelse og helse- og omsorgstjenesteområdet, inkludert informasjon og veiledning om ordningene. Bakgrunnsinformasjon
FMVL   FMTF   HOD   Tilskudd og økonomiske virkemidler   Helsedirektoratet
5.1.10.2 Forvalte midler til å videreføre arbeidet med å bedre legesituasjonen i Finnmark og Sogn og Fjordane. Bakgrunnsinformasjon
FMTF   HOD   Tilskudd og økonomiske virkemidler   Helsedirektoratet
5.1.10.3 Forvalte midler til veiledningsgrupper i allmennmedisin og samfunnsmedisin for leger i Nord-Norge. Bakgrunnsinformasjon
FMOV   FMVT   FMVL   FMTL   FMTF   HOD   Tilskudd og økonomiske virkemidler   Helsedirektoratet
5.1.10.4 Forvalte tilskudd til Lindrende behandling og omsorg ved livets slutt. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   ASD   Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.10.5 Sammen med Arbeids- og velferdsdirektoratet forvalte Tilskudd til utvikling av sosiale tjenester i NAV-kontoret og Tilskudd til oppfølgingstjenester i bolig. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   BLD   Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.6

Fordele midler til stillinger i det kommunale barnevernet.

Alle embetene | KD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.7

Forvalte tilskudd etter gjeldende retningslinjer og regelverk på barnehage- og opplæringsområdet, inkludert informasjon, veiledning og kontroll.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.8

Fylkesmannen skal behandle søknader om tilskudd til:

- Vannmiljøtiltak, kalking (kap. 1420 post 70.1)
- Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt (kap. 1420 post 72)
- Rovvilttiltak (kap. 1420 post 73)
- Friluftsmål, ordningen Skjærgårdstjenesten (kap. 1420 post 78)
- Verdiskaping basert på naturarven (kap. 1420 post 81)
- Truede arter og naturtyper (kap. 1420 post 82)
- Fisketiltak (kap. 1425 post 70)
- Vilttiltak (kap. 1140 post 71)
- Tilskot til tiltak i prioriterte kulturlandskapsområde (kap. 1420 post 81)
- Tilskot til tiltak for ville pollinerende insekt (kap. 1420 post 81)

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.9

Veilede og følge opp kommunene i forvaltningen av økonomiske virkemidler og regelverk knyttet til foretakets inntekter og velferd, og påse at forvaltningen skjer i samsvar med overordnede nasjonale føringer. Kopi av rundskriv/brev vedr. produksjonstilskudd som utarbeides av embetet og kopi av dispensasjonsvedtak knyttet til avløsning ved sykdom og fødsel skal sendes Landbruksdirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.10

Plan for risikobaserte kontroller ifm. forvaltningen av de økonomiske virkemidlene skal utarbeides årlig. Landbruksdirektoratet utarbeider veiledning til hvordan planarbeidet skal gjennomføres. Bekreftelse på at kontrollplan er utarbeidet sendes Landbruksdirektoratet innen 1.4.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.11

Gjennomføre strafferettslige vurderinger av feil som avdekkes i forvaltningen av de økonomiske og juridiske virkemidlene. Kopi av politianmeldelser sendes til Landbruksdirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.12

Fylkesmannen skal ha årlig dialog med Mattilsynet, der oppfølging av avkortning i dyrevelferdssaker og samarbeidet regionalt og lokalt er tema.

<p>Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene   LMD   Tilskudd og økonomiske virkemidler</p> <hr/> <p>5.1.10.13 Følge opp informasjonssikkerheten i de fagsystemene Landbruksdirektoratet stiller til rådighet, i tråd med fellesføringer for informasjonssikkerhet i kap. 5.2.2. Vi ber spesielt om at brukertilganger i fagsystemene gjennomgås regelmessig, og minimum en gang per år. Det bes om at eventuelle sikkerhetshendelser knyttet til Landbruksdirektoratets fagområder rapporteres til direktoratet, til adressen "sikkerhet@ldir.no".</p>
<p>FMTF   BLD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>5.1.10.14 Fylkesmannen i Troms og Finnmark skal løpende og innen 1. desember fatte vedtak om og innen 31. desember utbetale statsrefusjon for dekning av utgifter til tiltak som iverksettes på fastlandet, ihht. forskrift om lov om barneverntjenesters anvendelse på Svalbard § 5. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene   LMD   Landbruk og mat   Tilskudd og økonomiske virkemidler</p> <hr/> <p>5.1.10.15 Fylkesmannen skal gjennomføre minst en temabasert kartlegging og utredning innen produksjonstilskudd hvert år. Dere skal ta utgangspunkt i tema hvor det er størst utfordringer i eget fylke. Arbeidet skal bidra til bedre kunnskap om hvordan kommunen følger opp det aktuelle området, om regelverket følges, og hvordan det kan gjøres forbedringer m.v.</p>
<p>Alle embetene   LMD   Landbruk og mat   Tilskudd og økonomiske virkemidler   Klagesaksbehandling</p> <hr/> <p>5.1.10.16 Forvalte regelverket og behandle klagesaker innen produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.</p>
<p>Alle embetene   LMD   Landbruk og mat   Tilskudd og økonomiske virkemidler</p> <hr/> <p>5.1.10.17 Forvalte regelverket og være vedtaksmyndighet etter klimaberettiget skade og erstatninger etter offentlige pålegg. Prognosere erstatningsomfanget ved skader grunnet klima. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene   LMD   Landbruk og mat   Tilskudd og økonomiske virkemidler   Klagesaksbehandling</p> <hr/> <p>5.1.10.18 Forvalte regelverk, og være vedtaks- og klagemyndighet for tilskudd til skogbruk og skogfond.</p>
<p>Alle embetene   LMD   Tilskudd og økonomiske virkemidler   Klagesaksbehandling</p> <hr/> <p>5.1.10.19 Forvalte regelverk, være vedtaks- og klagemyndighet for tilskudd til miljøtiltak i jordbruket.</p>
<p>FMTL   FMNO   FMTF   LMD   Landbruk og mat   Tilskudd og økonomiske virkemidler</p> <hr/> <p>5.1.10.20 Forvalte regelverk og være vedtaksmyndighet for tilskudd til reindrift.</p>
<p>Alle embetene   LMD   Landbruk og mat   Tilskudd og økonomiske virkemidler   Klagesaksbehandling</p> <hr/> <p>5.1.10.21 Forvalte regelverk og behandle klagesaker for tilskudd til grønt- og potetproduksjon.</p>
<p>Alle embetene   LMD   Landbruk og mat   Tilskudd og økonomiske virkemidler   Klagesaksbehandling</p>

5.1.10.22

Forvalte regelverk, være vedtaks- og klagemyndighet for velferdstiltak i jordbruket.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat | Tilskudd og økonomiske virkemidler

---

5.1.10.23

Forvalte regelverk og være vedtaksmyndighet for tilskudd til veterinære reiser og tilskudd til kommunale veterinærtjenester (stimuleringstilskudd).

5.2 Samordningsmyndighet

5.2.1 Folk og samfunn

Oppgaver

Alle embetene | ASD | Folk og samfunn

5.2.1.1

Fylkesmannen skal følge opp og veilede kommuner som har mottatt tilskudd til utvikling av sosiale tjenester og tiltak i kommunene etter sosialtjenesteloven for å sikre forankring, framdrift og faglig kvalitet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | KD | Folk og samfunn | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Areal, by og samfunn | Helsedirektoratet

---

5.2.1.2

Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid, Bolig for velferd (2014–2020) angir retningen for arbeidet med boliger og oppfølgingstjenester for vanskeligstilte på boligmarkedet ut 2020.

Strategien skal bidra til at kommunene møter en samordnet stat og får bedre rammebetingelser i arbeidet. Barn og unge er en prioritert målgruppe i Bolig for velferd. I den resterende strategiperioden er to tiltak prioritert. Det er å tilrettelegge for at vanskeligstilte barnefamilier bor i egnet bolig, og å etablere arbeidsprosesser for helhetlig tilbud av boliger og bo- og oppfølgingstjenester for mennesker med rusmiddelavhengighet og psykiske lidelser som mangler eller risikerer å miste boligen sin.

Fylkesmannen skal:

Koordinere sektorovergrepene oppgaver og virkemidler og bidra til at ulike statlige satsinger ses i sammenheng med Bolig for velferd, f.eks. Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016-2020), Opptrappingsplanen mot vold og overgrep (2017-2021), regjeringens arbeid mot barnefattigdom jf. Prop. 1 S (2018-2019) for Barne- og likestillingsdepartementet, Nasjonal strategi for samordnet tilbakeføring etter gjennomført straff, Regjeringens strategi for psykisk helse "Mestre hele livet" og 0-24-samarbeidet. Koordinere regionale fora for boligsosiale problemstillinger. Forane skal bidra til å samordne regionale aktørers tiltak og virkemidler for kommunenes arbeid med framskaffelse av boliger og tjenester til vanskeligstilte. Fylkesmannen skal i samarbeid med Husbanken ta initiativ til å opprette slike fora der dette ikke allerede er etablert.

Bidra til at kommunene framskaffer egnede boliger til vanskeligstilte personer gjennom tilstrekkelig og variert boligbygging.

Legge til rette for at kommunene tar boligsosiale hensyn i helhetlig kommunal planlegging.

Fylkesmannen skal i dialog med kommunene om planarbeid formidle hensyn til integrering, folkehelse, helse- og omsorgstjenester, barn- og unges oppvekstvilkår, universell utforming, sosiale tjenester og boligsosiale forhold.

Medvirke til at muligheter i veiviseren.no, veileder for boligsosialt arbeid på nett, blir kjent i kommunene.

Opprette en kontaktperson for Husbanken og kommunene i boligsosiale spørsmål

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Folk og samfunn | Helsedirektoratet

5.2.1.3

Ha oversikt over utviklingen innen det systematiske folkehelsearbeidet inkludert psykisk helse i kommunene og fylkeskommunen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.2 Familier, barn og unge

Oppgaver

Alle embetene | **KD** | ASD | BLD | HOD | Barnehage og opplæring | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.2.2.1

Koordinert innsats for utsatte barn og unge og deres familier (0-24 samarbeidet)

Fylkesmannen skal gjennom sin kunnskap om situasjonen og behovene i fylket være en pådriver for tverretattlig samarbeid og samordning om utsatte barn og unge og deres familier, i fylket og i kommunene. Formålet med arbeidet er bedre samordnede tjenester og mer helhetlig innsats for at alle barn og unge skal få den støtten og hjelpen de har behov for slik at de kan mestre eget liv.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Familier, barn og unge | Helsedirektoratet

---

5.2.2.2

Veilede kommunene om miljørettet helsevern som integrert del av det lokale folkehelsearbeidet og være pådriver overfor kommuner med skoler og barnehager som mangler godkjenning etter helselovgivningen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.3 Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

Oppgaver

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.2.3.1

I dialog med primær- og spesialisthelsetjenesten fremme god samhandling, bidra til rolleavklaring mellom tjenester og nivåer, samt understøtte sammenhengende tjenesteforløp for den enkelte på tvers av fag, tjenester og sektorer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.2.3.2

Bidra til kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten gjennom å:

- bruke Iplos-data til planlegging og styring, og samarbeide med Helsedirektoratet om å arrangere IPLOS-temadager for kommunene annet hvert år.
- ta i bruk ny teknologi, ny kunnskap og nye faglige metoder, herunder blant annet velferdsteknologi.

- inngå et formalisert samarbeid med KS og Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT), samt samarbeide med fylkeskommunene, regionale fagmiljø, fylkeseldreråd og aktuelle organisasjoner om gjennomføring av eldrereformen Leve hele livet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.2.3.3

Fylkesmannen skal være en pådriver for at kommuner og helseforetak følger opp kravene i ny forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring. Formålet er å oppnå kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet i tjenestene. Forskriften understreker øverste ledelses ansvar for å etterspørre kvalitetsdata, ta i bruk styringssystemer og etablere en kultur i organisasjonen for åpenhet og læring.

Fylkesmannens rolle er å være pådriver, arrangere samlinger for kommuner, støtte opp og veilede kommunen i prosesser som fører til kvalitetsforbedring og økt pasientsikkerhet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.4 Miljø og klima

Oppgaver

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.2.4.1

Gjennom tidlig involvering, høringsuttalelser m.m. bidra til at klima- og miljøhensyn blir ivaretatt i utredninger og planprosesser og konseptvalgutredninger, bypakker/bymiljø/byvekstavtaler, Nasjonal Transportplan, interkommunalt plansamarbeid, regionale planer og annen overordnet planlegging etter plan- og bygningsloven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | KLD | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.4.2

Koordinere arbeidet på klimatilpasning internt og mellom embeter, samt sørge for at hensyn til klimaendringer blir integrert i relevante oppgaver.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

5.2.4.3

Bidra til å styrke kunnskapen og gjennomføre informasjonstiltak om reduserte utslipp fra jordbruksdrift og hvordan jordbruket kan tilpasses et klima i endring.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

5.2.4.4

Synliggjøre hvordan skog og trevirke kan bidra positivt i klimasammenheng og til det grønne skiftet gjennom å erstatte fossile utslipp samt styrking av skogens karbonopptak.

Alle embetene | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

5.2.4.5

Arbeide for økt produksjon og bruk av bioenergi i samarbeid med Innovasjon Norge.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.5 Kommunal styring

Oppgaver
Alle embetene   KMD   Kommunal styring
5.2.5.1 Kommunerettet samordning: <ul style="list-style-type: none">
• Ivareta et tverrsektorielt samordningsansvar i forholdet mellom regional statsforvaltning og kommunene, jf. departementets retningslinjer for fylkesmannens samordningsfunksjon og kommunerettet styring (H-2143).
• Fylkesmannsembetene skal gi råd og veiledning til kommunene for å bygge opp om målsettingen i enkelte av de bilaterale avtalene fra konsultasjonsordningen mellom staten og kommunesektoren. Dette gjelder avtaler der det ligger forventninger om samarbeid mellom KS regionalt og fylkesmannsembetene. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   KMD   Tilsyn
5.2.5.2 Samordning av statlig tilsyn med kommunesektoren: <ul style="list-style-type: none">
• Fylkesmannen skal arbeide for at det i statlige tilsyn tas hensyn til egenkontrollen i kommunene, og at tilsyn med den enkelte kommune er hensiktsmessig.
• Fylkesmannen skal samordne det statlige tilsynet med kommunene i tråd med gjeldende kommunelov § 60 e og ny kommunelov §§ 30-6 og 30-7 når denne trer ikraft. Samordningen skal bidra til at statens tilsyn med kommunene samlet sett er oversiktlig, enhetlig og forutsigbart.
• Fylkesmannen skal arbeide for at det statlige tilsynet med kommunene bidrar til læring og forbedring i kommunene. Bakgrunnsinformasjon

5.2.6 Arealforvaltning, by- og samfunnsutvikling

Oppgaver
Alle embetene   KMD   BLD   HOD   JD   KLD   LMD   Areal, by og samfunn   Samfunnssikkerhet og beredskap   Helsedirektoratet
5.2.6.1 Fylkesmannen skal samordne statlige interesser og bidra til at fylkeskommunen og kommunene får et mest mulig helhetlig bilde av statens forventninger og krav i planleggingen. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   KMD   Areal, by og samfunn
5.2.6.2 Fylkesmannen skal samordne statlige innsigelser til kommunale planer. Det vises til eget brev fra KMD av 22.12.2017, ref. 14/2150-149, for en nærmere beskrivelse av oppgaven. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   KMD   Areal, by og samfunn

5.2.6.3

Fylkesmannen skal føre en oversikt over antall behandlede plansaker ved oppstart og offentlig ettersyn, antall dispensasjoner til uttalelse, behandlede klagesaker knyttet til plan-og bygningsloven, omfanget av innsigelser, meklinger, og klager fremmet av fylkesmannen (settesfylkesmannssaker).

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.4

Ajourholde informasjonssystem for beitebruk i utmark (IBU).

FMTL | FMNO | FMTF | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.5

Bidra til at reinbeitedistriktene har utarbeidet distriktsplaner som et viktig grunnlag for kommunale og fylkeskommunale planleggingsprosesser.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.6

Belyse konsekvenser og ivareta landbrukets- og reindriftens interesser i arealplansaker, saker etter naturmangfoldloven og ved større tiltak og prosesser. Legge til rette for samordning av planlegging på tvers av kommune- og fylkesgrenser for å sikre reindriften sammenhengende bruksarealer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.7

Fylkesmannen skal i samarbeid med regionale sektormyndigheter være en pådriver for økt bruk av kart og GIS i fylket.

Fylkesmannen skal veilede og støtte kommunene og i geodata spørsmål og bidra til at disse har kunnskap om tilgjengelig geografisk informasjon.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.8

Fylkesmannen skal i samarbeid Kartverket bidra til at kommunene følger opp bestemmelsen i plan- og bygningsloven § 2-1 om kart og stedfestet informasjon, som innebærer oppfølging av krav til det offentlige kartgrunnlaget (DOK). Her inngår kunnskap om datasettene, kunnskap om hvordan datasettene blir gjort tilgjengelige og kunnskap om å bruke de på riktig måte.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.9

Fylkesmannen skal delta i og ivareta Fylkesmannens regionale satsingsområder i Norge Digitalt samarbeidet i fylket.

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.10

Fylkesmannen skal i samarbeid med Kartverket følge opp tiltakene i Nasjonal Geodatastrategi og tilhørende handlingsplan

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.11

Ivareta landbrukets interesser i kartsamarbeidet Geovekst og informere om nytten av Geovekst og Norge Digitalt.

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.12

Følge opp ajourholdet av arealressurskartet (AR5) i samarbeid med Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), og bidra til at kommunene holder arealressurskart (AR5) oppdatert.

5.2.7 Samfunnssikkerhet og beredskap

Oppgaver

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.1

Ha en oppdatert risiko- og sårbarhetsanalyse for fylket (fylkesROS) med oppfølgingsplan som er utarbeidet i samarbeid med regionale samfunnssikkerhetsaktører, og i tråd med fylkesmannens samfunnssikkerhetsinstruks.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.2

Ta initiativ til, bidra i, veilede og samordne sivil beredskapsplanlegging og det sivil-militære samarbeidet i fylket, herunder øvelser og kompetansehevende tiltak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.3

Ha oppnevnt et fylkesberedskapsråd og benytte dette i den regionale samordningen av samfunnssikkerhetsarbeidet, herunder arrangere minimum ett møte i året og felles øvelse hvert fjerde år.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.4

Ha en revidert beredskapsplan og plan for krisekommunikasjon basert på fylkesROS og utarbeidet i tråd med fylkesmannens samfunnssikkerhetsinstruks.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.5

Ha underliggende planverk knyttet til nasjonale beredskapstiltak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.6

Ha systemer for på kort varsel å kunne motta og eventuelt videreformidle varsel og meldinger i henhold til gjeldende rutiner og retningslinjer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.7

Øve og evaluere egen kriseorganisasjon minimum en gang i året.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.8

Ved uønskede hendelser samordne krisehåndteringen i regionen gjennom fylkesberedskapsrådet, med øvrige aktuelle aktører og med berørte kommuner.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.9

Ved uønskede hendelser benytte krisestøtteverktøyet DSB-CIM.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.10

Ved uønskede hendelser varsle DSB og sende situasjonsrapport iht. gjeldende varsling og rapportering på samordningskanal.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **ASD** | HOD | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.11

Varsle Helsedirektoratet om større hendelser i fylket som berører helse- og sosialsektoren. Varsle Arbeids- og velferdsdirektoratet om større hendelser i fylket som medfører økt behov for sosiale tjenester etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.2.7.12

Ta initiativ til og følge opp evalueringer etter regionale øvelser og uønskede hendelser for å sikre læring og utvikling. Evalueringsrapporter skal sendes til DSB.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | FMIN | FMTL | FMNO | FMTF | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.13

Bistå i regionvis innføring av nye brukergrupper for å sikre størst mulig samfunnsmessig gevinst av landsdekkende Nødnett, med spesiell fokus på viktige samfunnssikkerhetsaktører i fylket.

Alle embetene | **JD** | Miljø og klima | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.14

Ivareta arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap innen ekstremvær og klimaendringer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.15

Fylkesmannen skal gjennomføre et årlig sivil-militært kontaktmøte for landsdelen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **LMD** | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.16

Bidra med skogfaglig kompetanse i regional og lokal skogbrannberedskap.

Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   LMD   Samfunnssikkerhet og beredskap
5.2.7.17 Ivareta arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap på Landbruks- og matdepartementets område, jf. brev av 20.4.2012.
FMTL   FMNO   FMTF   LMD   Samfunnssikkerhet og beredskap
5.2.7.18 Lede arbeidet i beredskapsutvalgene for reindrift og bidra til god dialog og samhandling med Mattilsynet og Landbruksdirektoratet om beitesituasjonen og dyrevernmessige forhold.
Alle embetene   JD   Samfunnssikkerhet og beredskap
5.2.7.19 Fylkesmannens skal på anmodning bistå i Forsvarets og /eller politiets arbeid med objektsikring, jf. instruks om sikring og beskyttelse av objekter. Bakgrunnsinformasjon

5.2.8 Tilsyn

Oppgaver
Alle embetene   HOD   ASD   BLD   Helsetilsynet
5.2.8.1 Fylkesmannen skal årlig legge en plan for å samordne tilsyn på Statens helsetilsyns områder. Planlagte tilsyn registreres i NESTOR. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   HOD   BLD   Helsetilsynet
5.2.8.2 Fylkesmennene innen samme region skal i fellesskap legge en plan for tilsyn med spesialisthelsetjenesten og med Bufetat. Dette arbeidet koordineres av hhv. Kontaktfylkesmannen for helseregion og koordinerende fylkesmann for tilsyn med Bufetat. Bakgrunnsinformasjon
FMOV   FMIN   FMVL   FMTL   FMTF   BLD   Helsetilsynet
5.2.8.3 Ved tilsyn med Bufetat skal koordinerende fylkesmann for tilsyn med Bufetat samordne det regionale samarbeidet og være bindeleddet til Bufetat i regionen. Som følge av strukturreformen vil Helsetilsynet ta initiativ til at det inngås nye avtaler om hvem som skal være koordinerende fylkesmann for tilsynet med Bufetat. Bakgrunnsinformasjon
FMOV   FMVL   FMTL   FMTF   HOD   Helsetilsynet
5.2.8.4 Statens helsetilsyn har utpekt en fylkesmann i hver helseregion som kontaktfylkesmann for oppgaver som gjelder spesialisthelsetjenesten: Fylkesmannen i Oslo og Viken (Helseregion Sør-Øst), Fylkesmannen i Vestland (Helseregion Vest), Fylkesmannen i Trøndelag (Helseregion Midt-Norge) og Fylkesmannen i Troms og Finnmark (Helseregion Nord). Bakgrunnsinformasjon

5.2.8.5

Tilsynet med de fylkesovergripende helseforetakene skal samordnes og harmoniseres av fylkesmannen i begge fylkene. Dette gjelder Helse Fonna HF (Fylkesmannen i Vestland, etter avtale med Fylkesmannen i Rogaland) og UNN/Narvik HF (Fylkesmannen i Troms og Finnmark etter avtale med Fylkesmannen i Nordland). Tilsyn med porteføljen fra Sykehuset Innlandet HF som overføres til Akershus universitetssykehus HF fra 1. januar 2019 skal ivaretas av fylkesmannen i Oslo og Viken.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Tilsyn

5.2.8.6

Delta i det regionale/lokale samordningsarbeidet og samordne tilsynsaktiviteten med andre tilsynsetater, herunder HMS-etatene, i tråd med tilsynsmyndighetenes retningslinje for samordnet tilsyn og felles tilsynsprofil.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3 Rettssikkerhetsmyndighet

5.3.1 Folk og samfunn

Oppgaver

Alle embetene | HOD | Folk og samfunn | Helsedirektoratet

5.3.1.1

Gi råd og veiledning til politiet, vegmyndighetene, helsepersonell og publikum i spørsmål om helsekrav til førerkort. Fylkesmannen skal behandle søknader om dispensasjon fra førerkortforskriftens helsekrav, samt ta imot meldinger om ikke oppfylte helsekrav, jf. helsepersonelloven § 34. Fylkesmannen skal vurdere disse meldingene og sende tilrådning til politiet om å tilbakekalle føreretten hvis helsekravet ikke er oppfylt. Førerkortsakene skal registreres i registreringssystemet Trafikk, eller tilsvarende register etter nærmere presisering.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | BLD | Folk og samfunn

5.3.1.2

Saksbehandling etter ekteskapsloven mv.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal behandle søknader om godkjenning av ugyldige ekteskap etter ekteskapsloven §§ 16 og 18 a, og brudvigjingslova § 11.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Folk og samfunn

5.3.1.3

Saksbehandling etter ekteskapsloven mv.:

- Fylkesmannen skal behandle saker som følger av ekteskapsloven og lov om anerkjennelse av utenlandske skilsmisser og separasjoner.
- Fylkesmannen skal behandle søknader om skiftefritak, jf. ekteskapsloven § 8.
- Fylkesmannen skal rettlede forstandere i registrerte trossamfunn og livssynsamfunn med vigselfrett.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.1.4

Søknader om fri sakførsel og fritt rettsråd:

- Fylkesmannen skal behandle saker i første instans etter rettshjelpsloven med tilhørende forskrifter.
- Fylkesmannen skal foreta forberedende klagebehandling over egne vedtak der disse blir påklaget til Statens sivilrettsforvaltning.
- Fylkesmannen skal etablere systemer og rutiner som sikrer tilstrekkelig kvalitet i saksbehandlingen.

5.3.1.5

Forliksråd:

- Fylkesmannen skal foreta oppnevninger av medlemmer og varamedlemmer til forliksrådene etter valg foretatt av kommunestyret og føre tilsyn med de administrative sidene ved forliksrådenes virksomhet, jf. domstolloven § 58, sammenholdt med domstolloven § 1.
- Fylkesmannen skal kontrollere om valget av forliksrådsmedlemmene er lovlig og utferdige oppnevningen av de som er valgt, jf. domstolloven § 58.
- Fylkesmannen skal påse at forliksrådsmedlemmene signerer forsikringen og at denne sendes til fylkesmannen, jf. domstolloven § 60. Forsikringene oppbevares av fylkesmannen.
- Fylkesmannen skal følge opp mangelfull virksomhet eller kritikkverdige forhold på et generelt grunnlag.
- Fylkesmannen skal følge opp henvendelser fra forliksrådene selv, kommuneadministrasjonen og eventuelt videreformidle henvendelser til Justis- og beredskapsdepartementet.

5.3.1.6

Tomtefeste:

- Fylkesmannen skal avgjøre enkeltsaker vedrørende krav fra fester om innløsning av festetomter etter tomtefesteloven, herunder behandle søknader om oppreisning for fristoversittelse, og avgjøre hva som skal følge med ved innløsning ved punkt feste og i område der det er festet bort tomter til fritidshus etter en samlet plan.
- Fylkesmannen skal foreta forberedende saksbehandling og innhente uttalelser for å kunne vurdere om det skal gis samtykke til innløsning av festetomt for visse eldre festesaker.
- Fylkesmannen skal forberede klagesaker til Statens sivilrettsforvaltning.

5.3.1.7

Navneloven:

- Fylkesmannen skal behandle klager over vedtak fattet av skattekontorene i henhold til navneloven.
- Saker om førstegangs navnevalg for barn skal prioriteres fremfor navneendringer for voksne.

5.3.1.8

Tros- og livssynsamfunn

Behandle saker etter lov om trødomssamfunn og ymist anna med forskrifter og lov om tilskott til livssynssamfunn med forskrifter. Utbetale statstilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke.

Alle embetene | KUD | Folk og samfunn

5.3.1.9

Gravferdsloven

Behandle søknader om privat gravplass for nedsetting av askeurne, behandle søknader om tillatelse til å spre aske for vinden, behandle klager over enkeltvedtak som er truffet av kommunen i medhold av gravferdsloven.

Alle embetene | KUD | Folk og samfunn

5.3.1.10

Lov om helligdager og helligdagsfred

Fylkesmannen skal behandle søknader om dispensasjon fra påbud om at utsalgssteder skal holde stengt mens helligdagsfreden varer. Behandle søknader om å få fastsatt forskrift om at et område skal regnes som typisk turiststed.

Alle embetene | KMD | Folk og samfunn

5.3.1.11

Fylkesmannen kan fatte vedtak om fullføring av oppmålingsforretning som kommunen ikke har fullført innen oppgitt frist jf. matrikkellova § 35 tredje ledd.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Folk og samfunn

5.3.1.12

Fylkesmannen kan pålegge kommunen å tildele vegadresser når det anses nødvendig, jf. matrikkelforskriften § 55.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.2 Barnehage og opplæring

Oppgaver

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.1

Informere og veilede om barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven og kap. 4 i voksenopplæringsloven med forskrifter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTF | KD | Barnehage og opplæring | Tilsyn | Klagesaksbehandling

5.3.2.2

Gjennomføre tilsyn og klagesaksbehandling, og informere og veilede om regelverket innenfor barnehagen og grunnopplæringen til Longyearbyen lokalstyre.

Ved gjennomføring av tilsyn skal Fylkesmannen involvere Sysselmannen for å ta hånd om de særskilte utfordringene for Svalbard.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.3

Ivareta rollen som håndhevingsmyndighet og behandle meldte saker om elevenes psykososiale skolemiljø etter opplæringslovens § 9 A-6 og friskoleloven § 2-4.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.4

Embetet har følgende oppgaver overfor norske friskoler i utlandet:

- Behandle klagesaker.
- Informere og veilede om regelverket.
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste.
- Gjøre vedtak om spesialundervisning.
- Utbetale tilskudd til spesialundervisning.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMVL | KD | Barnehage og opplæring | Tilskudd og økonomiske virkemidler

---

5.3.2.5

Gjennomføre faglige og administrative oppgaver knyttet til opplæring i kriminalomsorgen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.6

Bidra til at samisk språkopplæring for samiske barn i barnehager og samiskopplæring i grunnsopplæringen skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.7

Bidra til at barn i barnehagen og elever, lærlinger og voksne i grunnsopplæringen, som har rettigheter som en nasjonal minoritet, får oppfylt disse rettighetene i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTF | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.8

Bidra til at opplæring i finsk som andrespråk for elever som har rettigheter til dette skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.9

Behandle søknader om fritak for taushetsplikt for ansatte i barnehage og skole.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.3 Familier, barn og unge

Oppgaver
Alle embetene   BLD   Familier, barn og unge
5.3.3.1 Veiledning og informasjon innen familierettens område Fylkesmannen skal veilede og rettlede kommuner og publikum om lover på familierettens område, herunder om mekling.
Alle embetene   BLD   Familier, barn og unge
5.3.3.2 Informasjon om biologisk opphav Fylkesmannen skal gi ut opplysninger om den adoptertes biologiske opphav i saker hvor fylkesmannen har gitt adopsjonsbevilling, jf. forskrift 22. juni 2018 nr. 960 punkt punkt IV. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   BLD   Familier, barn og unge
5.3.3.3 Saksbehandling etter barneloven Fylkesmannen skal behandle saker etter barneloven med tilhørende rundskriv: <ul style="list-style-type: none">
• Stadfeste avtaler om foreldreansvar, hvor barnet skal bo fast og samvær slik at de får tvangskraft, når begge foreldrene ber om det, jf. barneloven § 55 første ledd.
• Behandle saker om reisekostnader ved samvær, jf. barneloven § 44 andre ledd.
• Behandle klager over avslag på opplysninger om barnet, samt krav om tap av opplysningsretten, jf. barneloven § 47 andre og tredje ledd. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   BLD   Familier, barn og unge
5.3.3.4 Implementering av Barnekonvensjonen Fylkesmannen skal bistå kommunene med å implementere Barnekonvensjonen i sitt arbeid på alle områdene til Fylkesmannen, jf. Sjumilssteget. Fylkesmannen skal både internt og eksternt arbeide for å sikre at Barnekonvensjonen legges til grunn for den samordnede innsatsen og for å sikre gode helhetsløsninger for barn og unge. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   BLD   Familier, barn og unge
5.3.3.5 Fylkesmannen skal bidra til å gjøre fritidserklæringen kjent i kommunene. Fritidserklæringen har en intensjon om at alle barn og unge skal ha en mulighet til å delta jevnlig i minst en fritidsaktivitet, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, jf. FN's barnekonvensjon, artikkel 31 Lek og fritid. Gjennom sin kunnskap om barn og unges levekår i kommunene skal Fylkesmannen bidra til at kommunene legger forholdene til rette for et godt samarbeid med frivillige lag og foreninger. Dette er et viktig virkemiddel for sosial inkludering og deltakelse for barn og unge i lokalsamfunnet. Bakgrunnsinformasjon

5.3.4 Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

Oppgaver
Alle embetene   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
5.3.4.1 Veilede og gi opplæring til kommuner og helseforetak i anvendelse av lover på folkehelseområdet og på helse- og omsorgstjenesteområdet. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
5.3.4.2 Oppfølging av personer mellom 18 og 49 år med langtidsopphold i institusjon. Bakgrunnsinformasjon
FMRO   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
5.3.4.3 Samarbeide med Helsedirektoratet om fortolkning, forvaltning og regelverksutvikling av lover og forskrifter knyttet til helse på petroleumsfeltet, og behandle søknader om godkjenning av petroleumsleger og dykkerleger. Fylkesmannen i Rogaland er også sekretariat for Klagenemnda. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.3.4.4 Fylkesmannen er lokal vergemålsmyndighet og skal behandle saker i første instans etter vergemålsloven med tilhørende forskrifter, samt utlendingsloven kapittel 11 A med tilhørende forskrifter. Fylkesmannen skal foreta forberedende klagebehandling over egne vedtak der disse blir påklaget. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.3.4.5 Fylkesmannen skal rekruttere verger og representanter i sitt område, og gi nødvendig opplæring, veiledning og bistand, både løpende og ved oppnevning. Fylkesmannen skal ha kompetanse på sosial kontroll, tvangsekteskap og æresrelatert vold, og formidle dette videre i forbindelse med opplæringen av verger og representanter. Fylkesmannen skal sikre tilstrekkelig tilgang på verger og representanter som kan tiltre på svært kort varsel. Fylkesmannen skal føre tilsyn med vergene og representantene i sitt område. Tilsyn skal innbefatte både økonomiske disposisjoner og utførelse av oppdraget for øvrig. Gjennomførte tilsyn skal dokumenteres. Bakgrunnsinformasjon
FMOV   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.3.4.6 Fylkesmannen i Oslo og Viken har ansvar for å bistå øvrige fylkesmannsembeter med opplæring av representanter for enslige mindreårige asylsøkere og gi veiledning om representantordningen. Informasjon i sammenheng med representantordningen Fylkesmannen vurderer som nyttig for de øvrige fylkesmannsembetene, skal formidles videre så snart som mulig. Fylkesmannen i Oslo og Viken skal i forbindelse med oppdraget ha kompetanse på menneskehandel og bidra til at denne kompetansen spres til øvrige embeter og til representantene. Bakgrunnsinformasjon
Alle embetene   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.3.4.7

Fylkesmannen skal sikre at lovpålagte oppgaver blir gjennomført innen rimelig tid, ha kontroll på restansesituasjonen og sikre god tilgjengelighet i førstelinjen.
I akutte tilfeller i forbindelse med avhør av barn og særlig sårbare fornærmede og vitner i straffesaker, skal fylkesmannen ha oppnevnt verger så snart som mulig.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.8

Fylkesmannen skal følge opp at alle verger med regnskapsplikt leverer komplett vergeregnskap. Fylkesmannen skal ut fra en risikovurdering kontrollere vergeregnskap utover sentralt uttrekk.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.9

Fylkesmannen skal følge opp at vergehaveres midler er tatt til forvaltning dersom de overstiger beløpsgrensen fastsatt i vergemålsforskriften, samt at midler under denne grensen som fylkesmannen forvalter, blir frigitt der det ikke er truffet vedtak om annet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.10

Fylkesmannen skal arbeide kontinuerlig med å oppdatere data og forbedre datakvaliteten i saksbehandlingssystemet VERA.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.11

Fylkesmannen skal gjennomgå løpende vergemål med hensyn til individtilpasning og mandatuforming når dette anses som nødvendig og hensiktsmessig

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.12

Før opprettelse av vergemål skal fylkesmannen gjennomføre samtale med personen det er begjært vergemål for. Formålet er blant annet å kartlegge om vedkommende ønsker vergemål, og hva vedkommende ønsker hjelp til. Unntak kan gjøres når samtale vurderes som umulig eller formålsløst.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.13

Det skal fremgå av vedtak om opprettelse av vergemål hvilken vurdering som er gjort av vergehavers samtykkekompetanse, hvorvidt samtale med vergehaver er gjennomført og at omfanget av vergemålet er vurdert.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.14

Fylkesmannen skal bruke tilgjengelige digitale løsninger for en mest mulig effektiv vergemålsforvaltning. Fylkesmannen skal oppfordre til, og gi verger veiledning i, bruk av digitale løsninger.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.15

Fylkesmannen skal gjennomføre årlige brukerundersøkelser blant vergene i sitt område. Statens sivilrettsforvaltning har ansvaret for å utforme undersøkelsene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.16

Fylkesmannen skal ha et forsvarlig og helhetlig system for internkontroll på vergemålsområdet som er tilpasset risiko og vesentlighet.

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.17

Sosialtjenesteloven

Fylkesmannen skal holde opplæring i loven og forskrifter for ansatte i NAV-kontoret, og eventuelt andre ansatte i kommunen. Opplæringen skal koordineres med NAV region.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.18

Sosialtjenesteloven

Fylkesmannen skal gi NAV-kontorene tilbud om faglig veiledning og spre erfaringer og resultater fra tilsyn til NAV-kontor og kommunene i fylket.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.19

Behandle søknad om fritak fra forvaltningsmessig taushetsplikt etter tvisteloven § 22-3 og straffeprosessloven § 118.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.20

Motta pasientjournaler etter opphør av virksomhet mv og oppbevare dem dersom vilkårene i forskrift om pasientjournal er oppfylt.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.21

Fylkesmannen skal forvalte myndighet i henhold til vedtak 4. juni 2018 nr. 810 om delegering av myndighet fra Arbeids- og sosialdepartementet til Fylkesmannen, Statens helsetilsyn og Arbeids- og velferdsdirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.22

Oppnevne medlem til abortnemndene og dekke medlemmets utgifter knyttet til nemndsarbeid. Fylkesmannen har også oppgaver knyttet til oppnevning, drift og administrasjon av de fylkesvise steriliseringsnemndene, samt godkjenning av private sykehus mv. som utfører sterilisering.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.23

Behandle søknader om dispensasjoner fra forskrift om tillatelse til å utføre kosmetisk kirurgiske inngrep.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.24

Godkjenne inngrep i forbindelse med donasjon av organer eller uttak av fornybart vev fra personer under 18 år, fra personer som mangler samtykkekompetanse og personer som er uten rettslig handleevne.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.25

Fylkesmannen har oppgaver knyttet til hjemsendelse av utenlandske borgere med alvorlige psykiske lidelser som befinner seg i Norge og hjemhenting av norske borgere med alvorlige psykiske lidelser som befinner seg i utlandet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.26

Fylkesmannen har enkelte oppgaver knyttet til oppnevning og drift av kontrollkomisjonene i det psykiske helsevernet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.27

Fritak for taushetsplikt

Behandle søknader om fritak for taushetsplikt for ansatte i barneverntjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.5 Miljø og klima

Oppgaver

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.3.5.1

Innenfor motorferdsel utføre lovlighetskontroll av kommunens vedtak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.6 Kommunal styring

Oppgaver

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.3.6.1

Kommunalrett:

- Sørge for god og oppdatert kompetanse i kommunalrett.
- Veilede kommuner, folkevalgte og private i spørsmål etter kommuneloven, og tolke kommuneloven i aktuelle saker. Fylkesmannen skal vise varsomhet og ikke tilrå konkrete løsninger i enkeltsaker, men heller peke på hvilke muligheter som ligger innenfor lovens rammer, siden kommunene har selvstendig ansvar for sin lovanvendelse.

- Behandle lovlighetsklager fra medlemmer av kommunestyret og eventuelt foreta lovlighetskontroll av eget tiltak jf. gjeldende kommunelov § 59 og ny kommunelov § 27-1 når denne trer ikraft.
- Sørge for god og oppdatert kompetanse knyttet til regelverket om modeller for interkommunalt samarbeid. Fylkesmannen skal veilede om muligheter og begrensninger reglene for interkommunalt samarbeid i kommuneloven og IKS-loven gir.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.3.6.2

Forvaltningslovens og offentleglovas anvendelse i kommunesektoren:

- Veilede kommuner og private om forvaltningsrettslige spørsmål og spørsmål knyttet til offentleglova.
- Behandle klager etter offentleglova og forvaltningsloven, dvs. klager på enkeltvedtak truffet av kommunestyret, jf. forvaltningsloven § 28 annet ledd og offentleglova § 32.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.7 Arealforvaltning, by- og samfunnsutvikling

Oppgaver

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.3.7.1

Fylkesmannen skal etter behov vurdere den juridiske holdbarheten av kommuneplaner og reguleringsplaner.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.3.7.2

Fylkesmannen skal behandle krav om sakskostnader etter forvaltningsloven i plan- og byggesaker, jf. forvaltningsloven § 36.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.3.7.3

Fylkesmannen skal bistå Regjeringsadvokaten i rettssaker der Staten v/Kommunal- og moderniseringsdepartementet er saksøkt. Fylkesmannen skal utarbeide utkast til tilsvar og møte som partsrepresentant i slike saker.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.3.7.4

Ekspropriasjon på plan- og bygningsrettens område

Fylkesmannen skal:

- avgjøre ekspropriasjonssøknader som førsteinstans etter oreigningsloven § 2 nr.12 og 31.
- vurdere å gi samtykke til ekspropriasjon der dette kreves etter plan- og bygningsloven kap. 16.

- behandle klagesaker der kommunen har ekspropriasjonshjemmel etter plan- og bygningsloven kap. 16.
- avgjøre søknader om forhåndstiltredelse etter oreigningsloven § 25 på bygningsrettens område.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.8 Tilsyn

Oppgaver

Alle embetene | BLD | Tilsyn

5.3.8.1

Tilsyn med krisesentertilbudet

Fylkesmannen skal føre tilsyn med at kommunene oppfyller pliktene pålagt etter §§ 2, 3, 4 og 8 i lov om kommunale krisesentertilbud, jf. loven § 9. Fylkesmannen skal gjøre Bufdirs veileder med faglige anbefalinger om kvalitet og innhold i krisesentertilbudet kjent i kommunene, i samarbeid med RVTS. Veilederen ble lansert i 2018. Kopi av rapporter fra det enkelte tilsyn skal oversendes Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Tilsyn

5.3.8.2

Tilsyn med familievernkontor:

- Fylkesmannen skal kontrollere om virksomheten er i tråd med lover og forskrifter gjennom tilsyn.
- Risikovurderinger av hele familievernkontorets virksomhet skal ligge til grunn for valg av tema for tilsynet. Tilsynet skal rettes mot sentrale og prioriterte områder med høy risiko for mangler.
- Det anbefales at fylkesmannens tilsyn gjennomføres som systemrettet tilsyn. I dette ligger anbefaling om at familievernkontorets arbeid med internkontroll gjennomgås.
- Tilsyn skal gjennomføres minimum hvert tredje år eller oftere dersom det vurderes som nødvendig. jf. gjeldende retningslinjer.

Kopi av rapporter fra det enkelte tilsyn skal oversendes Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.3

Fylkesmannen skal vurdere behov for tilsynsmessig oppfølging etter hendelser og/eller når det er bekymring for om virksomheten drives uforsvarlig eller ulovlig. Fylkesmannen skal også vurdere om helsepersonell har brutt plikter i helselovgivningen. Sakene skal behandles i tråd med Statens helsetilsyns veiledere for tilsynssaker. Saksbehandlingstid og oppfølging skal reflektere sakens alvorlighet og median saksbehandlingstid skal være 6 måneder eller mindre. Henvendelser som omfatter fare for liv, helse og overgrep skal alltid følges opp.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.4

Fylkesmannens skal i sin dialog med helseforetakene og ved tilsynsvirksomhet ha oppmerksomhet på etterlevelse av plikten til å varsle om alvorlige hendelser etter spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 a. Fylkesmannen skal på forespørsel delta ved vurderinger av varsel som sendes Statens helsetilsyn, og kan

delta på stedlig tilsyn der dette anses nødvendig. Det er vedtatt at varslingsplikten skal utvides til å gjelde alle virksomheter som yter helse- og omsorgstjenester, jf. endret spesialisthelsetjenestelov § 3-3 a, ny kommunelov § 12-3 og i ny tilsynslov § 6. Utvidelsen forventes å tre i kraft fra andre halvdel av 2019. Fylkesmannen påregnes å ha oppmerksomhet på alle sider ved varselordningen, og skal bidra til implementeringen av ordningen. Helsetilsynet vil komme tilbake til nærmere beskrivelse av oppgaven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.5

I saker der Helsetilsynet ikke gjennomfører stedlig tilsyn etter et varsel og saken oversendes fylkesmannen til vurdering, skal fylkesmannen vurdere om det skal startes tilsynssak som skal behandles i tråd med veileder og de frister som der er satt. Fylkesmannen skal alltid involvere og vurdere samtale med pårørende i tilsynssaker som er åpnet på grunnlag av varsel i henhold til spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 a. Kopi av avsluttende brev i tilsynssakene oversendes Statens helsetilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.6

Fylkesmannen skal bistå politi- og påtalemyndighet i vurdering av alvorlige hendelser, og mulige overtredelser etter helsepersonelloven og eventuelle brudd på alternativ behandlingsloven. Fylkesmannen skal vurdere om etterforskning bør settes i gang. Saker som er ferdig etterforsket skal fylkesmannen sende til Statens helsetilsyn for vurdering av om det skal begjæres påtale etter helsepersonelloven § 67 eller alternativ behandlingsloven § 9 femte ledd.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.7

Fylkesmannen skal følge opp varsler fra helseinstitusjon om innleggelse med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 10, om tilbakeholdelse av rusmiddelavhengige, herunder gravide.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **HOD** | ASD | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.8

Planlegging av tilsyn skal bygge på en risikovurdering med utgangspunkt i kunnskap fra tilsyn, klagebehandling og kartlegginger. Fylkesmannen skal sende forslag til tema for landsomfattende tilsyn når Statens helsetilsyn inviterer til det.

Alle embetene | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.9

I tillegg til tilsyn som fremgår av tildelingsbrevets oppdrag, skal fylkesmannen etter egen risikovurdering føre tilsyn med kommunal barneverntjeneste og Bufetat, og avgjør selv form og omfang på tilsynet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.10

Tilsyn med barnevernet

- Fylkesmannen skal føre tilsyn med at kommunene oppfyller sine lovpålagte oppgaver etter barnevernloven, jf. barnevernloven §§ 2-3 fjerde ledd og 2-3 b.
- Fylkesmannen skal også føre tilsyn med barneverninstitusjoner og sentre for foreldre og barn, og med omsorgssentre for mindreårige, jf. barnevernloven § 2-3 b, tredje ledd. Tilsynsbesøk skal

skje når det kan forventes at barn er til stede. De som gjennomfører tilsynet skal ta kontakt med det enkelte barn og spørre om barnets syn på oppholdet. Det forventes av fylkesmennene har systematisk oversikt over risiko og sårbarhet ved institusjonene i sitt fylke, og tar utgangspunkt i dette ved gjennomføring av tilsyn.

- Fylkesmannen skal også føre tilsyn med lovligheten av andre statlige tjenester og tiltak etter barnevernloven, jf. barnevernloven § 2-3 b, fjerde ledd.

Dersom det oppstår prioriteringskonflikt skal klagesaker og tilsyn rettet mot virksomheter hvor det er viktig å gripe inn raskt, ha høyest prioritet. Dette gjelder der konsekvensene av svikt er alvorlige. Deretter prioriteres kontroll med bruk av tvang i barneverninstitusjoner og ved omsorgssentre for mindreårige, og øvrig tilsyn som er pålagt i lov eller forskrift. Deretter kommer landsomfattende tilsyn og annet planlagt tilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.11

I tillegg til tilsyn som fremgår av tildelingsbrevets oppdrag, skal fylkesmannen føre tilsyn med sosialtjenesten basert på egne risikovurderinger. Aktivitetsvolum av tilsyn (tilsynsaktiviteter) fremgår av tildelingsbrevet.

Dersom det oppstår prioriteringskonflikt skal klagesaker og tilsyn rettet mot virksomheter hvor det er viktig å gripe inn raskt, ha høyest prioritet. Dette gjelder der konsekvensene av svikt er alvorlige. Deretter kommer landsomfattende tilsyn og annet planlagt tilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.12

Fylkesmannen skal føre tilsyn med helse- og omsorgstjenester basert på egne risikovurderinger, og avgjør selv form og omfang på dette tilsynet. I tillegg skal fylkesmannen gjennomføre landsomfattende tilsyn med tema bestemt av Statens helsetilsyn.

Aktivitetsvolum av tilsyn (tilsynsaktiviteter) fremgår av tildelingsbrevet. Gjennomføring av tilsyn med spesialisthelsetjenesten skal skje koordinert i helseregionen og de landsomfattende tilsynene skal gjennomføres med regionale tilsynslag, jf. oppgave 5.2.8.4.

Dersom det oppstår prioriteringskonflikt skal klagesaker og tilsyn rettet mot virksomheter og personell hvor det er viktig å gripe inn raskt, ha høyest prioritet. Dette gjelder der konsekvensene av svikt er alvorlige. Deretter prioriteres kontroll med bruk av tvang innen helse- og omsorgssektoren og øvrig tilsyn som er pålagt i lov eller forskrift. Deretter kommer landsomfattende tilsyn og annet planlagt tilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.13

Fylkesmannen skal gjennomføre stedlig tilsyn der fylkesmannen har godkjent gjeldende vedtak om bruk av tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning, og hvor det ikke tidligere har vært gjennomført stedlig tilsyn. Fylkesmannen skal ut fra en risikovurdering gjennomføre andre stedlige tilsyn der det utføres eller er stor sannsynlighet for at det utføres tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning. Fylkesmannen skal prioritere stedlig tilsyn der det foreligger vedtak om inngripende tvangstiltak.

Fylkesmennene skal sende kopi av rapporter etter stedlige tilsyn til Statens helsetilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **HOD** | ASD | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.14

Som hovedregel skal fylkesmannen innhente og bruke erfaring fra barn og voksne som brukere, pasienter og pårørende i planlegging, gjennomføring og avslutning av tilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.15

Fylkesmannen skal kontrollere barneverntjenestenes fristskjema og følge opp med relevante tilsynsaktiviteter. Ved vedvarende fristoversittelser skal fylkesmannen vurdere å ilegge mulkt. Kopi av vedtak om ileggelse av mulkt skal sendes til Statens helsetilsyn til orientering.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.16

Fylkesmannen skal vurdere om kopi av vedtak etter pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A er i samsvar med gjeldende retningslinjer fra Statens helsetilsyn. Fylkesmannen skal på eget initiativ gjennomgå og overprøve vedtak som har vart mer enn 3 måneder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.17

Fylkesmannen skal overprøve vedtak etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven om planlagte skadeavvergende tiltak og tiltak for å dekke grunnleggende behov for personer med utviklingshemming, og behandle søknader om dispensasjon fra utdanningskrav. Overprøving av vedtak og behandling av søknader om dispensasjon skal skje fortløpende og minst 90 prosent skal være behandlet innen 3 måneder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.18

Fylkesmannen skal gjennomgå meldte beslutninger om skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Tilsyn

5.3.8.19

Gjennomføre tilsyn med barnehageloven og opplæringsloven med tilhørende forskrifter og etter gjeldende Metodehåndbok, retningslinjer og omfangskrav.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Tilsyn

5.3.8.20

Føre tilsyn med barnehager i særlige tilfeller, jf. barnehageloven § 9 andre ledd.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Tilsyn

5.3.8.21

Varsle Udir om risiko ved friskoler etter gjeldende retningslinjer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima | Tilsyn

5.3.8.22

Fylkesmannen skal:

- Bruke Forurensning aktivt i planlegging, gjennomføring og avslutning av tilsyn.

- Gjennomføre et risikobasert tilsyn av delegert industri samt følge gjeldende tilsynsplan for Miljødirektoratet og fylkesmannen.
- Veilede kommuner, bransjer og virksomheter i forurensningsregelverket.
- Stille krav ved akutt forurensning dersom myndighet blir delegert fylkesmannen i enkeltsaker.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMRO | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.23

Fylkesmannen i Rogaland skal i samarbeid med Petroleumsstilsynet føre tilsyn med helsetjenesten på innretninger i norsk olje- og gassindustri med hjemmel i petroleumsloven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | BLD | Helsetilsynet

5.3.8.24

Fylkesmannen skal vurdere behov for tilsynsmessig oppfølging etter hendelser og/eller når det er bekymring for om virksomheten drives uforsvarlig eller ulovlig. Sakene skal behandles i tråd med Statens helsetilsyns veiledere for tilsynssaker. Saksbehandlingstid og oppfølging skal reflektere sakens alvorlighet og median saksbehandlingstid skal være 5 måneder eller mindre for saker på ASDs område. Henvendelser som omfatter fare for liv, helse og overgrep skal alltid følges opp

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.9 Klagesaksbehandling

Oppgaver

Alle embetene | KD | Klagesaksbehandling

5.3.9.1

Introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven)

Fylkesmannen skal behandle klagesaker, gi veiledning om endringer i lov og forskrift og gi nødvendig veiledning til kommunene ved anvendelse av introduksjonsloven med tilhørende forskrifter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Klagesaksbehandling

5.3.9.2

Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (introduksjonsloven)

Fylkesmannen skal behandle klagesaker, gi veiledning om endringer i lov og forskrift og gi nødvendig veiledning til kommunene ved anvendelse av introduksjonsloven med tilhørende forskrifter og organisere etterutdanning for lærere som underviser voksne innvandrere i norsk og samfunnskunnskap.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Klagesaksbehandling | Helsetilsynet

5.3.9.3

Fylkesmannen skal behandle klagesaker etter barnevernloven (med forskrifter). Minst 90 prosent av klager på bruk av tvang i barnevernsinstitusjoner og omsorgssentre skal behandles innen 1 måned.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | HOD | Klagesaksbehandling | Helsetilsynet

5.3.9.4

Fylkesmannen skal behandle klager etter pasient- og brukerrettighetsloven, tannhelsetjenesteloven, folkehelselovens kapittel 3 (miljørettet helsevern) og sosialtjenesteloven i henhold til veiledere for saksbehandling fra Statens helsetilsyn.

Minst 90 prosent av klagesakene skal være avsluttet innen 3 måneder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Klagesaksbehandling | Helsetilsynet

5.3.9.5

Fylkesmannen skal behandle klager etter pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A i samsvar med gjeldende retningslinjer fra Statens helsetilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Klagesaksbehandling | Helsetilsynet | Helsedirektoratet

5.3.9.6

Fylkesmannen skal behandle klager på meldte beslutninger om skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven. Fylkesmannen skal forberede eventuelle klagesaker for fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **NFD** | HOD | Klagesaksbehandling | Helsedirektoratet

5.3.9.7

Behandle klager på enkeltvedtak etter alkohollovens § 1-8 og kapittel 3, 4 og 7

Alle embetene | KD | Klagesaksbehandling

5.3.9.8

Behandle klager knyttet til barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven og kap. 4 i voksenopplæringsloven med forskrifter, jf. forvaltningsloven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | SD | Klagesaksbehandling

5.3.9.9

Fylkesmannen er klageinstans i avkjørselssaker for riksveger, jf. vegloven § 11. Fylkesmannen vil dermed være klageinstans for vedtak som regionvegkontoret fatter i henhold til vegloven §§ 40, 41, 42 og 43 for riksveger.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima | Klagesaksbehandling

5.3.9.10

Fylkesmannen skal behandle klagesaker etter relevante miljølover med tilhørende forskrifter hvor fylkesmannen er tillagt myndighet som klageinstans.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn | Klagesaksbehandling

5.3.9.11

Fylkesmannen er klageinstans for kommunale vedtak etter matrikkellova jf. matrikkellova § 46. Tvist om gjennomføring av oppmålingsarbeid avgjøres av fylkesmannen, jf. matrikkellova § 47.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn | Klagesaksbehandling

5.3.9.12

Fylkesmannen skal behandle klager over kommunens vedtak etter plan- og bygningsloven, herunder begjæringer om utsatt iverksettelse av vedtak etter forvaltningsloven § 42.

Klager over kommunens vedtak i byggesaker skal avgjøres av fylkesmannen innen 12 uker, jf. § 7-1 bokstav d, i byggesaksforskriften. Fylkesmannen skal prioritere saker der en klage er gitt utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42. For disse sakene gjelder en tidsfrist for behandlingen på 6 uker, jf. § 7-1 bokstav e, i byggesaksforskriften.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Klagesaksbehandling | Helsedirektoratet

5.3.9.13

Behandle klager på vedtak om tvungen legeundersøkelse og vedtak om behandling uten eget samtykke etter psykisk helsevernloven. Fylkesmannen skal avgjøre om de formelle og materielle vilkårene er tilstede og fatte vedtak om opphør eller stadfestelse av vedtakene eller oppheve vedtakene og sende tilbake til

institusjonen for ny behandling. Helsedirektoratet utarbeider maler for fylkesmannens klagevedtak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Klagesaksbehandling | Helsedirektoratet

5.3.9.14

Behandle klager på kommunale enkeltvedtak etter tobakksskadeloven §§ 8 og 9.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Klagesaksbehandling

5.3.9.15

Fylkesmannen skal behandle klager over kommunens vedtak i seksjoneringsaker, jf. eierseksjonsloven § 16. Kompetansen til å behandle klager er delegert til fylkesmennene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Klagesaksbehandling

5.3.9.16

Fylkesmannen skal behandle klager på kommunestyrets vedtak om å benytte seg av forkjøpsrett etter lov om kommunal forkjøpsrett til leiegårder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.4 Informasjon, kunnskapsinnhenting, initiativ og forslag

5.4.1 Barnehage og opplæring

Oppgaver

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.4.1.1

Formidle informasjon til sentrale myndigheter om virkningen av statlig politikk innenfor barnehage- og grunnopplæringsområdet.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.4.1.2

Formidle funn fra gjennomførte tilsyn til barnehagemyndigheter, offentlige og private barnehageeiere og skoleeiere, berørte elever og foreldre, andre relevante målgrupper og befolkningen for øvrig.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

<p>Alle embetene   KD   Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>5.4.1.3 Bidra til god bruk og kvalitet i statistikk- og kvalitetsvurderingssystemene på barnehage- og grunnopplæringsområdet. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>FMOV   KD   Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>5.4.1.4 Følge opp norske friskoler i utlandet i GSI. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene   KD   KMD   Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>5.4.1.5 Bidra til et mest mulig korrekt grunnlag for trekk i rammene til kommunene ved å sørge for at friskoler (grunnskoler) leverer individdata til korreksjonsordningen innen gitt frist, og at kommunene har godkjent individdataene innen sin frist. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene   KD   Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>5.4.1.6 Bistå Utdanningsdirektoratet i forbindelse med blant annet nominasjoner, regionale konferanser og høringskonferanser. Bakgrunnsinformasjon</p>

5.4.2 Helse-, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

<p>Oppgaver</p>
<p>Alle embetene   ASD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>5.4.2.1 Fylkesmannens opplæringstiltak skal omhandle sosialtjenestelovens formål og de fem obligatoriske sosiale tjenestene som ligger i NAV-kontoret. Fylkesmannen skal utarbeide felles kompetanseplan om de sosiale tjenestene sammen med NAV region. Fylkesmannen skal delta aktivt i utformingen og gjennomføringen av kompetanse- og utviklingsløp i arbeids- og velferdsforvaltningen der sosiale tjenester bør inngå, slik at NAV-kontoret opplever opplæringen som helhetlig og tilpasset veiledernes arbeidssituasjon.</p> <p>Fylkesmannen skal samarbeide med NAV region og andre relevante aktører for å bidra til at barn som vokser opp i familier som er i en sosialt og økonomisk vanskelig situasjon og ungdom som mottar ettervernstiltak fra barnevernet får nødvendige hjelp og tjenester fra NAV-kontoret.</p> <p>Fylkesmannen skal videreutvikle og drifte faglige nettverk for kompetanse- og erfaringsutveksling i arbeidet med henholdsvis kvalifiseringsprogrammet og økonomisk rådgivning. Bakgrunnsinformasjon</p>
<p>Alle embetene   ASD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>5.4.2.2 Fylkesmannen skal følge med på levekårsutviklingen i fylket og i kommunene, identifisere utfordringer og adressere disse i dialog med kommuner og NAV region. Bakgrunnsinformasjon</p>

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.4.2.3

Fylkesmannen skal samarbeide med NAV region om å etablere og følge opp samarbeidsavtaler med universitetene og høyskolene når det gjelder innhold i studietilbud og eventuelle lokale forsøks- og utviklingstiltak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsetilsynet

---

5.4.2.4

Fylkesmannen skal basert på tilsynserfaringer gi innspill til årlig melding til Stortinget om kvalitet og pasientsikkerhet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.4.2.5

Fylkesmannen skal bidra til at personell i pleie- og omsorgstjenesten får opplæring om tann- og munnstell av den offentlige tannhelsetjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.4.2.6

Gjennom dialog skal fylkesmannen bidra til å sikre forankring av Kvalifiseringsprogrammet hos politisk og administrativ ledelse i kommunene. I dialogen med kommunene skal det være oppmerksomhet på at brukerne som fyller vilkårene for deltagelse i kvalifiseringsprogram får tilbud om dette. Kvalifiseringsprogrammet skal inngå i dialogen mellom NAV region og Fylkesmannen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOV | FMVL | FMTL | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.4.2.7

Fylkesmannsembetene i Oslo og Viken, Vestland og Trøndelag har et særskilt ansvar for å bistå øvrige embeter med kompetansehevende tiltak innenfor økonomisk rådgivning. Nevnte embeter skal bistå Arbeids- og velferdsdirektoratet med å videreutvikle kurs i økonomisk rådgivning.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsetilsynet

---

5.4.2.8

Fylkesmannen skal bistå Statens helsetilsyn ved overvåking av streik som kan medføre fare for liv og helse, og skal innhente informasjon og vurdere konsekvensen ved streik i henhold til de frister som Statens helsetilsyn til enhver tid setter.

Alle embetene | **HOD** | ASD | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsetilsynet

---

5.4.2.9

Fylkesmannen skal registrere planlagte tilsyn i NESTOR og ajourføre tilsynsaktivitetene fortløpende. Fylkesmannen skal fortløpende registrere klage- og tilsynssaker og lovregulert kontroll ved bruk av tvang i NESTOR. Registreringen skal være ajour senest 5 virkedager etter utløpet av hvert tertial (31/12, 30/4 og 31/8), slik at fylkesmennene og Statens helsetilsyn kan ta ut nasjonale statistikker for å vurdere saksbehandlingstid og omfang av tilsyn, herunder tilsyn der feil ikke er rettet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsetilsynet

---

5.4.2.10

Kopi av all korrespondanse som er knyttet til hendelser relatert til blodbankvirksomhet eller til virksomheter som håndterer humane celler og vev, for eksempel hornhinner, stamceller og celler til bruk i assistert befruktning, skal oversendes Statens helsetilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.4.2.11

Fylkesmannen har oppgaver som er av stor betydning for gjennomføring av psykisk helsevern, herunder oppgaver knyttet til godkjenninger av institusjoner for bruk av tvang og dispensasjoner for faglig ansvarlig.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.4.2.12

Fylkesmannen skal bidra til at alle kommuner har en forsvarlig organisering av akuttberedskapen i kommunene.

5.4.3 Miljø og klima

Oppgaver

Alle embetene | HOD | JD | KLD | KMD | LMD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

5.4.3.1

Klima:

- Gi råd, veilede og følge opp kommunene i klima- og miljøraker, herunder bidra til å spre informasjon om klimatiltak og klimatilpasning i kommunene, veiledningsmateriale og klimagasstatistikk for kommuner.
- Bidra til at klima- og miljøhensyn og klima- og miljødata blir formidlet, forankret og integrert i alle sektorer.
- Informere kommunene om støtteordningen Klimasats, og bidra til å spre erfaringer fra gjennomførte Klimasats-prosjekter.
- Bistå Miljødirektoratet i å vurdere Klimasats-søknader om klimavennlig areal- og transportplanlegging. Fylkesmannen kan bistå i vurdering av søknader på andre tema etter eget ønske.
- Informere kommunene om tilskuddsordningen til klimatilpasning, og bidra til vurdering av aktuelle søknader.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.4.4 Samfunnssikkerhet og beredskap

Oppgaver

Alle embetene | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.4.4.1

Holde sentrale myndigheter og regionale aktører orientert om status for samfunnssikkerhetsarbeidet i fylket, og ta opp spørsmål som har betydning utover fylkesgrensen.

Bakgrunnsinformasjon

Alle embetene | **FD** | ASD | BLD | HOD | JD | KMD | UD | Annet tema

5.4.4.2

Fylkesmannen skal på egnet måte ha anerkjennelse og ivaretagelse av personell som har tjenestegjort i internasjonale operasjoner som tema i møter med kommunene. Dette kan for eksempel være gjennom kommunale planer for anerkjennelse og ivaretagelse av personell som har tjenestegjort i internasjonale operasjoner, den nasjonale frigjørings- og veterandagen 8. mai og nasjonal veterankonferanse (jf. brev fra Forsvarsdepartementet 12.06.18)

Mer informasjon om arbeidet med på veteranområdet finnes her: <https://forsvaret.no/tjeneste/veteraner>

5.5 Andre faste oppgaver

5.5.1 Oppgaver for Kongehuset

Oppgaver

Alle embetene | Kongehuset | Annet tema

5.5.1.1

Forberede, gjennomføre og evaluere kongelige besøk i fylket i samråd med Det kongelige hoff.

Alle embetene | Kongehuset | Annet tema

5.5.1.2

Forestå utdeling av Kongens fortjenestemedalje. Gi informasjon om ordner og medaljer som utdeles av H.M.Kongen. Dele ut ordner etter anmodning fra Ordenskanselliet. Formidle lokal presseomtale, leserinnlegg av interesse for Det kongelig hoff.

5.5.2 Drift av embetenes kartdatabase og GIS programvare via FRI for samtlige fylkesmannsembeter

Oppgaver

FMOV | FMIN | KMD | Annet tema

5.5.2.1

Sørge for størst mulig tilgjengelighet til tjenestene overfor brukerne og formidle nødvendig kartgrunnlag og data til embetene, samt være avtaleforvalter for programvareavtalen med Geodata på vegne av embetene

FMOV | FMIN | KMD | Annet tema

5.5.2.2

Utrede tekniske og programmessige spørsmål fra brukere og utviklere, og etablere driftsfunksjon ift FRI og faggrupper for de ulike tjenester som kartbasen skal inneholde.

FMOV | FMIN | KMD | Annet tema

5.5.2.3

Tilrettelegge for videre utvikling av felles karttjenester for embetene.